

בעזרת השם יתברך

קונטרס

קדושת ישראל

ובו מאמרים בעניני מעלת ההתקדשות
והדרך להשגת טהרה ודכקות בקב"ה

מלוקטים מספר

הזהר הקדוש

עם ביאור הנפלא

מתוק מדבש

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגאון הקדוש המקובל
רבי דניאל פריש זצוקללה"ה

והוספנו בו ניצוצות מזהירים מענין
מעלות הלימוד בספר הזהר

מלוקטים מספרינו "שערי זהר"

לזכר עולם יהיה צדיק

בחרדת קודש נעלה בזה לזכרון עולמים את נשמתו הטהורה של
אבינו עמרת ראשנו ונזר תפארתנו, עובד ה' מנעוריו, אשר יגע
בתורה לילות כימים, בהתמדה גדולה ובמסירות נפש וענוה,

אשר האיר עיני העולם בתורת הנסתר

הגאון הצדיק המקובל

רבי דניאל בן הרה"ח ר' נפתלי הירצקא ז"ל

זצוקללה"ה וזיעוכי"א

בעל "מתוק מדבש" וש"א"ם

אשר אמרנו בצילו נחיה ומלך ביפיו תחזינה עינינו מישרים,
אבל אהא, איננו, כי בעוה"ר לקח אותו האלקים, הוא

הלך למנוחות ואותנו עזב לאנחות

נלב"ע י"ד שבט תשס"ה לפ"ק

זכות תורתו עבודתו וקדושתו — במחשבה, דיבור,
ומעשה לש"ש יעמוד לנו שנוכה לילך בדרכיו הקדושים

עדי נזכה לחזות בהתגלות כבוד שמים בב"א

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

מפרסמים עושה מצוה

שלוחה ברכה מעומקא דלבא,

אל ידידי ומשתתפי ומקימי אירגון שיעורים
בזוהר הקדוש ע"פ מתוק מדבש, והרפסת

ובהפצת קונטרסים לזכוי הרבים ה"ה

ר' הערש'ל וועבער הי"ו

ר' טוביה ראובן שראן הי"ו

ר' שמואל יוסף ריעדער הי"ו

ר' זאב פינחס נוסענצווייג הי"ו

ר' אליהו בהן הי"ו

ר' אליעזר ריעדער הי"ו

ר' אליעזר פרוכטר הי"ו

ר' ישי שלמה בן אסתר חסיה הי"ו

בעילום שם - קנדה

זכותו של רשב"י הקדוש יגן בעדם ובעד משפחתם,

להתברך בברכת בני חיי ומזוני רויחי, פרנסה

בשפע, בריאות גופא, ואורך ימים שנים טובים.

ויזכו להכתב ולהחתם בספרן של צדיקים

לשנה טובה ומבורכת.

בברכת הכבוד

ארגון שיעורים בזוהר ע"פ מתוק מדבש

הודעה חשובה

בחסדי השי"ת עלה בידינו לארגן ולייסד למעלה ממאה ושישים שיעורים פעילים בארץ ישראל וגם ברחבי העולם כולו, בהם משתתפים תלמידי חכמים מופלגים לצד בעלי בתים יהודים יקרים, השיעורים נמסרים על ידי מגידי שיעורים שחלקם עברו הכשרה מיוחדת על ידינו לשם כך.

השיעורים מותאמים לרמת המשתתפים, אברכים עוסקים בנסתרות הזהר, ובעלי בתים בנגלות הזהר הקדוש, כאשר כולם מודים ומהללים בברכת אשרי העם שככה לו, ואשרי דורינו שזכה לכך.

ואכן כך הוא, כי השיעורים בביאור "מתוק מדבש" על כל הזהר כולו, הינם ערכה וסגולה נפלאה המשלבת לצד הביאור גם דרך מוסר וחכמה, המביאה להתפעלות וחיות בעבודת השם, והיא הינה כמים קרים על נפש עיפה.

זה הוא חזונו של רשב"י המתקיים ממש בדורנו, שאמר כי בסמוך לביאת המשיח רבים יעסקו בחיבור הזהר ואפילו נערים, והיינו דוקא בדרך הנ"ל שהיא דרך חיות ועבודה, והיא היא השווה כיום לכל נפש.

ובכן יהודי יקר, גם אתה יכול, כי הזהר הקדוש שייך גם לך, טעם וראה מיינה של תורה ותרווה את נפשך, שאל את חברך המשתתפים בשיעורים הרבים ועמוד על זכייתם, ומכאן עיין ברשימת השיעורים לדוגמא המצורפת כאן ומצא את השיעור

הקרוב אליך, ואם אינו מתקיים עדיין באזורך פנה אלינו ונייסד שיעור גם במקומך שלך, ותזכה להיות ממזכה הרבים, ובזה תשיג הארה וחיות לנפשך וגם ברכת הגשם תשרה בכל מעשה ידיך. ומה גם שתזכה להחיש את גאולת הכלל בלימודך, שכן הובטחנו על ידי משה רעיא מהימנא כי בזכות הלימוד בספר הזהר הקדוש נזכה לצאת חיש קל מהרה מן הגלות וברחמים, אמן.

ומכאן אנו פונים בבקשה, לכל מי שיכול לעזור ולסייע לנו ביסוד שיעורים חשובים אלו, שכפי הידוע ההוצאות בהחזקתם הם רבות: החזקת מגידי שיעורים, הסעת מגידי שיעורים, עריכת הקונטרסים הרבים, הדפסתם וחלוקתם חינם, ועוד ועוד, שיפנה לטל המפורסם כאן למטה, הנה לזכות רבה תחשב לו, והוא בכלל ברוך אשר יקים את התורה הזאת, וזכות רשב"י תעמוד לו להתברך בבני חיי ומזוני רויחי וכל טוב, אמן.

טל לפרטים 02-532-7853

רשימת הערים בהם מתקיימים שיטורים

בזהר הקדוש ע"פ מתוק מדבש

חיפה

חיפה - נוה שאנן

חיפה נשר - בין דור

טבריה

ירושלים

ירושלים - הר חומר

ירושלים - גאולה/מאה שערים

ירושלים - קטמון

ירושלים - בקעה

ירושלים - נחלאות

ירושלים - עטרת המזרח

ירושלים - גילה

ירושלים - גבעת מרדכי

ירושלים - גבעת שאול

ירושלים - רמות

ירושלים - רמת אשכול

ירושלים - פסגת זאב

ירושלים - הר נוף

אור יהודה

אלון שבות

אלעד

אשדוד

אשקלון

באר יעקב

בית שאן

בית שמש

ביתר עילית

בני ברק

בני ברק - קרית הרצוג

בני ברק - רמת אלחנן

בת חפר

בת ים

גבעת שמואל

הרצליה

חדרה

חולון

נשר

נתניה

עמנואל

פסגות

פרדס חנה

פתח תקוה

צפת

שכונת רמת רזים צפת

קרית אתא

קרית מלאכי

ראשון לציון

רכסים

רכסים - לב אליהו

רמת גן

רמת השרון

תל אביב - קרית שלום

תל אביב - יד אליהו

תל אביב - תל כביד

ירושלים - גילה

ירושלים - שערי חמד

ירושלים - תל ציון

ירושלים - רמות ד'

ישוב איתמר - ליד שכם

ישוב יצהר

כפר סבא

מגדל העמק

מושב בית אלעזרי

מושב בית גמליאל

מושב ביתן אהרן

מושב ברכיה - ליד אשקלון

מושב חמד

מושב פורת - ליד תל מונד

מושב פקיעין

נהריה

נוף איילון

ניצן

הקדמה

בקונטרס זה ליקטנו מאמרים נכבדים מן הזהר הקדוש עם ביאור "מתוק מדבש" הסובבים על חשיבות מעלת התקדשות האדם היהודי, והצורך הגדול שיש להשתדל בהשגתה.

הנה ענין הקדושה והטהרה הוא אבן יסוד ופנת יקרת ביהדות, והוא המפתח הגדול לשלימות האדם, כי על ידי הזהירות בקדושה אפשר לקיים תורה ומצות כראוי וכנכון, ועל ידי זה להשיג דבקות וקרבת ה'. ולזכות לבחינת "עולמך תראה בחיך" שהוא התעלות והשגת נעם ה' בעולם הזה ובעולם הבא. והקדושה והטהרה הם תנאי מוכרח לבאים לעסוק בספרי הזהר הקדוש.

והנה מכלל הן אתה שומע לאו, כי הרודף ומשתדל אחר הקדושה והטהרה, הנה יצר הרע וכל כוחות הסטרא אחרא נכנעים תחתיו, ואין אומות העולם יכולים להצר לישראל, כמבואר כל זאת בפנים. באופן שההתקדשות היא סגולה להכנעת היצר, והטהרה היא סגולה לשלימות קיום המצות, ולהשראת השכינה הקדושה.

הנה המאמרים הנפלאים שבקונטרס זה נלקטו מתוך ספר הזהר הקדוש לרשב"י עם הביאור הנפלא **מתוק מדבש** שנתחבר בקדושה וטהרה, והינו יוצא לאור לקראת יום ההילולא השני של הרב המחבר זצוק"ל. שהשתדל בכל ימי חייו להרבות במסירות נפש ובכל דרך קדושה וטהרה בעולם, וספריו הרבים הינם עדות חיה לכך, כאשר כל לומד מרגיש בהם ריח קדושה וטעם טהרה.

על הכל הוא הביאור הענק לזהר "מתוק מדבש" הנדפס בכ"ב כרכים מהודרים ומפוארים ומנוקדים, וזכה דורינו האחרון למתנת שמים בחיבור זה, שהוגים בו רבים בכל רחבי תבל יומם וליל, וערבים ונעימים עליהם הביאורים למכביר, וכבר מתקיימים בס"ד שיעורים רבים שהוגים בו בקביעות, ואכן זו היא בשורה טובה לקראת יום הגאולה הקרוב וכפי שאמר רשב"י הקדוש כי בדור האחרון רבים יעסקו בספר הזהר דנן.

ויהי רצון שנזכה להרבות קדושה וטהרה בישראל, ויתקדש שם שמים על ידינו בכל מקום, ונזכה לזכות את הרבים בקביעות, בלימוד ספר הזהר הקדוש בהבנה, שעל ידו אפשר להשיג קדושה וטהרה רבה, ועצם והתר לימודו הוא בתנאי בקשת הקדושה והטהרה. ורשב"י הקדוש יהא למליץ יושר להחיש את גאולתינו, וכפי שאמר בפנים ספר הזהר שבזכות הלימוד בספר הזהר הקדוש נזכה לצאת מן הגלות במהרה וברחמים, אמן.

דברים בשער

זכינו כי דורינו דור אחרון קבל מתנת שמים - ספר הזהר הקדוש עם ביאור מתוק מדבש - המבאר כל מלה ומלה בו, בדרך השווה לכל נפש, אשר צורכא דרבנן דפקיע שמייהו עוסקים בו בעיון, ולצדם ישראל קדושים הנהגים ממלאכת כפים הוגים בו בקביעות ובערגה. וכולם שותים מבאר מים חיים תורת הרשב"י.

זכינו מיום הילולת הרב הגאון המקובל בעל "מתוק מדבש" (י"ד שבט תשס"ו) להדפיס ולהפיץ בכל רחבי תבל כמליון ומאתיים אלף קונטרסים, ובהם ליקומי מאמרים מן הזהר בענינים נכבדים, קונטרסים אלו חולקו על ידינו בחינם לזכוי הרבים, ורבים נאותים לאורם. ואי"ה בקרוב יצאו לאור קונטרסים רבים נוספים בענינים העומדים על הפרק.

זכינו לייסד להקים שיעורים רבים בספרי הזהר הקדוש בכל רחבי הארץ, וכן לייסד שיעורי הדרכה מיוחדים למגנדי שיעורים בספרי הזהר הקדוש, ועדיין אין הקומץ משביע את הארי, כי הפניות רבות רבות הם, ועם זאת עוד היד נטויה בחסדי ה' להלאה.

מטרתנו בהפצת הזהר הקדוש באופן שכל אדם יוכל ללומדו בהבנה, היא להאיר את אור האמונה היינו את דרך עבודת ה' הצרופה בחיות באהבה וביראה, וכפי המסורת שקבלנו מאבותינו ורבותינו המקובלים ובעלי המוסר הגדולים, שלמדונו והורונו כי חזון רשב"י שאמר כי בדור האחרון יעסקו בספר הזהר רבים ואפילו נערים, היא רק בדרך של התעוררות המביאה לידי התפעלות וחיות, ודווקא בדורינו האחרון שההסתר בו גדול, ובאופן זה הלימוד בזהר הינו שווה לכל נפש ומותר לכל אדם לעסוק בו. וזאת מלבד הסגולה הגדולה והנעלה שיש בגירסתו לטהר את הנפש.

ולתלמידי חכמים אשר יראתם קודמת לחכמתם, ועסקין באורייתא תדיר, ובהקדמות החכמה הישרות המסורות מרבינו האריאל"ל, הגה להם השיעורים בזהר הקדוש מיוסדים בדרך עליה ובפנמיות הנסתר, ועליהם נאמר בנים אתם לה"א, ופעולתם ושכרם עין לא ראתה וגו'.

החזון והתוכנית אשר לפנינו, היא להמשיך ולהרבות פעלים לחכמה זו בכל רחבי תבל, ביתר שאת וביתר עוז, והכל בהסכמת גדולי הדור שרי התורה שליט"א, ומכאן להלאה לייסד כוללים מיוחדים בלימוד הזהר בכל אתר, ולרבים הצמאים לקבוע לימוד העמוד היומי בספר הזהר הקדוש, עדי תמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, אמן.

מפתח הענינים

א. "מאמר טעם לקדושת ישראל" ומבואר בו כי הקב"ה בחר בישראל, ורצה לטהר אותם כדי שיהיו ראויים לקיים את התורה והמצוות, ובזה יהיו קדושים מכל האומות, ואחוזים בקב"ה כבחנינת בנים שהקב"ה מתפאר בהם. ומבאר כי ישראל שיש עליהם צלם אלהי"ם צריכים להזהר בטהרה וקדושה לקיים את הצלם, ועל כן נצטוו לאכול רק בהמות וחיות הטהורים, ובזה יהיו ניכרים לכל שהם מבורכים מהקב"ה.

ב. "מאמר הקדושה תלויה במעשה" ומבואר בו כי כשהאדם עושה מעשה מצוה, אזי נמשכת עליו קדושה מלמעלה, ולעומת זאת כשהאדם חוטא, אזי נמשכת עליו טומאה מהסטרא אחרא. באופן שהמשכת הקדושה או הטומאה תלויה במעשים.

ג. "מאמר הקדושה נמשכת מהתעוררות האדם ובחירתו" ומבואר בו כי הקדושה או הטומאה הנמשכים על האדם הם לפי מעשיו כנזכר לעיל. אכן האדם בבחירתו הוא הממשיך על עצמו קדושה וטומאה כפי מעשיו, כי כשבוחר לעשות טוב הוא מעורר את רוח הקדושה לשרות עליו, וכן כשבוחר לעשות רע הוא המעורר את רוח הטומאה לשרות עליו. ומבואר מכאן שאין עצם טומאה למעלה, רק שורש לטומאה ולכוחות הסטרא אחרא. ומוסיף ומבאר כי גם הדבור שאינו מעשה, מעורר כפי בחינתו להמשך מלמעלה קדושה וטומאה.

ד. "מאמר המתקדש זוכה לשמירה עליונה" ומבואר בו כי כל בריות העולם נודעים למעלה באיזה צד הם אחוזים, אם מהקדושה או מהטומאה, וכפי אחיזתם כן נמשכת עליהם ההשגחה. ולכן המקדש עצמו זוכה להמשיך עליו קדושה עליונה, והקב"ה משגיח עליו לשמור אותו מהסטרא אחרא, אבל הרשעים מבחירתם ורצונם הרע נדחים הם מהשגחת הקב"ה, והסטרא אחרא שולט עליהם.

ה. "מאמר המתקדש דוחה את שליטת הטומאה" ומבואר בו כי אין הקדושה והטומאה שורים כאחד, כי זה נדחה מפני זה. ומבאר כי כשהוקם המשכן ושרתה הקדושה אז נדחה היצר הרע ולא יכל לשלוט. ובזמן שעשו ישראל את העגל נסתלקה הקדושה מן המחנה ושולט הסטרא אחרא, ולכן משה הוציא את אהל בית מדרשו מחוץ למחנה. וכן הוא לעתיד שרומי תחרב וירושלים תבנה.

ו. "מאמר המתקדש נותן כח לשכינה" ומבואר בו כי כאשר ישראל מתנהגים בקדושה, השכינה שומרת ומגנית עליהם גם בגלות. ומבאר כי אין שונאי ישראל יכולים להרע לישראל אלא כשישראל חוטאים, ומחלישים את כח השכינה לפני שרי האומות העליונים, ובזה ניתן כח לאומות התחתונים לגזור גזרות על ישראל, עד ששבים ישראל בתשובה ואז היא מכנעת את שרי האומות ונפרעת מהם על

מפתח הענינים

יא

שמחתם בצערינו. ומבאר עוד כי בהיות האדם רוצה לחטוא מיד הטומאה קופצת ושורה עליו, ונטמאים כללות כל רמ"ח אבריו, ולבו מטמטם ונמשך להכשל באיסורים אחרים בלי דעת. ומסיק שצריך האדם להזהר בקדושה שלא יגרום סלוק השגחת השכינה והקב"ה.

ז. "מאמר המתקדש זוכה לשכון עם המלאכים" ומבואר בו כי היכלות רבים יש בגן עדן, והם מתוקנים לצדיקים שזוכים להם כפי מדרגת מעשיהם. ומבאר כי המקדש עצמו בעולם הזה זוכה לשכון בחצר הגן עדן שהוא עולם היצירה, ומדורו עם המלאכים הקדושים, וזוכה לעמוד ולשמש בשליחות הקב"ה כמלאכים. ויש שהתקדש יותר וזוכה לשכון בגן עדן העליון שבעולם הבריאה. ויש חסידים שהתקדשו הרבה וזוכים לשכון בעולם האצילות. אבל הרשעים שחטאו והמשיכו על עצמם טומאה, כשמתים מדורם עם רוחות הטומאה שמטמאים אותם גם שם, ויורדים הם לגיהנם. ומסיק כי לכל מצוה יש סגולה פרטית להמשיך אור, ולפי ערכה זוכה האדם המתקדש בה לנחול מדור אחר פטירתו בגן עדן.

ח. "מאמר קדושת האברים" ומבואר בו כי צריך האדם לקדש את עצמו ולקיים מצות שעל ידם ישרה הקב"ה על אבריו, כי אין הקב"ה שורה על אבר הפגום בחטא. ומבאר לדוגמא כי המניח תפלין בראשו ובזרועו, הנה שורה אור קדושת המצוה על ראשו וזרועו, והמלאכים השייכים למצות תפלין מתקבצים על ראשו וזרועו, ושומרים אותו מהחיצונים ומחולאים רעים. ומבאר עוד כי האדם נקרא עולם קטן, לפי שאבריו מסודרים על הספירות העליונות, ולכן המתקדש וממליך את הקב"ה על אבריו, נחשב לו כאילו המליך לקב"ה על כל העולם. ומסיק כי שכר המתקדש לא ניתן להגלות, כדי שלא יהיה האדם עובד על מנת לקבל פרס.

ט. "מאמר קדושת המחשבה" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר מהרהורי עבירה שלא יבוא לידי טומאה. ומבאר כי על ידי הרהורי עבירה נקרא משקר בקב"ה לפי שמורה כאילו אין הקב"ה יודע מחשבתו, ופוגם בשורש נשמתו למעלה, ולא נמשך לו שפע מאור עליון, והחיצונים נאחזים בו, ואינו רואה טוב לעולם. אבל הרהור טוב וקדושת המחשבה עולים למעלה וממשיכים שפע ואור מכל המדות לנשמתו וגופו, בעולם הזה ולעולם הבא. ומסיק כי כל הקדושות שבעולם נמשכות על ידי הרהורים טובים.

י. "מאמר קדושת העינים" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר לשמור את עיניו שלא להסתכל בנשים, ולא יבוא להרהור רע ולטומאה. ומביא מעשה כי רשב"י כשהיה הולך בעיר עם תלמידיו והיה יודע שמצויות נשים בדרך, היה משפיל את עיניו לפני שראה אותם, והיה מזהיר לתלמידיו לשמור את העינים, כדי שלא יעברו גם על לאו של אל תפנו אל האלילים. ומבאר עוד כי אסור להסתכל וכן להתבונן בשכל בעניני עבודה זרה, ולא להנות ולא להתרפאות בהם. כי ההסתכלות בכל אלו מושכת טומאה גדולה שהיא הפך הקדושה.

מפתח הענינים

יא. "מאמר קדושת הלשון וקדושת הברית" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר לשמור את פיו שלא לדבר בענינים המביאים לידי תאוה, ועל ידי זה יבוא לידי טומאה. ומבאר כי החוטא בשאר עבירות יתכן שיהיה תקונו שלא על ידי גיהנם, אבל החוטא בברית נמשך לגיהנם ושם נדון ונענש גם על כל חטאיו. ומבאר עוד כי מלאך הממונה על גיהנם שמו "דומה" שהוא לשון "דממה" להורות שאין לו פתחון פה לקטרג על השומר את פיו מנבלות הפה, וזה המלאך עומד על פתח הגיהנם ותחת ידו רבבות מלאכי חבלה להעניש לחוטא. אבל השומר את בריתו ניצל מהם.

יב. "מאמר אשרי מי שלא חטא" ומבואר בו כי האדם נדון ארבעה פעמים, לשיטת רב אחא: כשמהרהר, וכשעושה, ובראש השנה, ובעולם הבא. ולשיטת רבי אבהו: כשעושה, וכשיחלה, וכשמת, ובעולם הבא. וממשיך ומבאר כי הצדיקים שמחים בפטירתם, לפי שהרבו מעשים טובים והם בלי חטא. וכן גופו של הצדיק משבחת לנשמה שלא נשתתפה עם רצון הגוף לחטוא.

יג. "מאמר סגולה להנצל מהרהור רע" ומבואר בו כי המקדש עצמו זוכה להוליד בנים שיש להם שמירה מיצר הרע. ומבאר עוד כי הנכנס לעיר ויודע שעוברות שם נשים, ישפיל עיניו, ויוסיף ויאמר לחש שבו נזכר כי הוא בן לאנשים חשובים שנתקדשו, ובזה ישיג כח כנגד היצר הרע.

יד. "מאמר סגולה להנצל מיצר הרע" ומבואר בו מעלת העוסקים בתורה, שהעוסק בתורה שלא לשמה זוכה בעולם הזה לעושר וכבוד, והעוסק בתורה לשמה זוכה גם לאריכות ימים ולחיי העולם הבא. ומביא מעשה רבבי חייא שכשעלה מבבל לארץ ישראל החכים והיו פניו מאירות כאור השמש, והיה יודע על הלומדים אם עוסקים בתורה לשמה. ופעם אחת ראה לתלמיד שהיו פניו מוריקות, והבין שזה הוא סימן להרהור עבירה, החזיק בתלמיד ומשך אותו לעסוק בתורה עד שנתרפא מהרהוריו. ומסיק כי לימוד התורה היא סגולה להמשיך קדושה, ועל ידה מסתלקים ההרהורים וכוחות הטומאה, וניצל מיצר הרע. ולימוד התורה הוא עצה שנתן לנו הקב"ה להנצל מהמקטרג.

טו. "מאמר סגולה לחכמה יראה וקדושה" ומבואר בו כי הטעם למניעת הדבור מבעלי החיים, הוא לפי שנגבלו מעפר עב ועכור, ואינן זוקפות ראשם להסתכל לרקיע. ומכך מבאר כי ההסתכלות ברקיע הוא סיוע גדול לבני אדם לקנות דעת. ומוכיח זאת גם מנבוכדנצר שבזמן שהיה מגורש מבני אדם וחי כבהמה בין ההרים, היה מבלי דעת, עד שהסתכל לרקיע וחזרה דעתו עליו. ומבואר בהאריז"ל כי ההסתכלות בשמים היא סגולה להשגת חכמה יראה וקדושה.

טעם לקדושת ישראל

(א) זָפָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא אֲתָרְעֵי בְּהוּ, וּבְעֵי לְדַפְּאָה לְהוּ וּלְקַדְשָׁא לְהוּ עַל פְּלָא, בְּגִין דְּאֲחִידֵן בֵּיהּ.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב (ישעיה מ"ג) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר, אִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתַּפְּאֵר בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, הֵיךְ אֲתִיֵּן לְאִסְתַּאבָּא, וְלֹא תִדְבַק אֲבָסְטְרָא מִסְּאָבָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים פִּי קְדוּשׁ אָנִי, וְלֹא תִשְׁקְצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְגו'.

מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּדִיוקְנָא דְּמִלְפָּא, לָא לְבְעֵי לֵיהּ לְאִתְפְּרָשָׁא מֵאוֹרְחוּי דְּמִלְפָּא, וּבְגִין פְּךָ רְשִׁים לְהוּ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, פְּל

מתוק מדבש

"מאמר טעם לקדושת ישראל" ומבואר בו כי הקב"ה בחר בישראל, ורצה לטהר אותם כדי שיהיו ראויים לקיים את התורה והמצוות, ובזה יהיו קדושים מכל האומות, ואחוזים בקב"ה כבחנינת בנים שהקב"ה מתפאר בהם. ומבאר כי ישראל שיש עליהם צלם אלהים צריכים להזהר בטהרה וקדושה לקיים את הצלם, ועל כן נצטוו לאכול רק בהמות וחיות הטהורים, ובזה יהיו ניכרים לכל שהם מבורכים מהקב"ה.

(מקור המאמר זוהר פרשת שמני דף מא ע"ב, וצניאור מתוק מדבש כרך י עמ' תקיז-תקיט)

זָפָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא אֲתָרְעֵי בְּהוּ אֲשֶׁרֵי חִלְקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ בָּחַר בָּהֶם, וּבְעֵי לְדַפְּאָה לְהוּ וּלְכַךְ רָצָה לְטַהַר אוֹתָם שֶׁיְהִיוּ רְאוּיִם לְקִיּוּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, וּלְקַדְשָׁא לְהוּ עַל פְּלָא וְרָצָה לְקַדֵּשׁ אוֹתָם עַל כָּל הָאוֹמוֹת, בְּגִין דְּאֲחִידֵן בֵּיהּ לְפִי שֶׁהֵם אֲחוּזִים בּוֹ וְהֵם בְּנֵי כְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּנִים אֲתֵם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב בֵּא וְרָאָה מַה שֶׁכְּתוּב יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר שֶׁהַקְּב"ה אוֹמֵר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, דַּעוּ אֶהְבֵּתִי אֲלֵיכֶם שְׂאֲנִי מִקְשָׁט וּמִפֶּאָר עֲצָמֵי בְּכֶם, אִם כֵּן אִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתַּפְּאֵר בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל אִם הַקְּב"ה מִתַּפְּאֵר בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל, הֵיךְ אֲתִיֵּן לְאִסְתַּאבָּא וְלֹא תִדְבַק אֲבָסְטְרָא מִסְּאָבָא אִיךְ יְבוֹאוּ לְהִטְמֵא וְלֹא תִדְבַק בְּצַד הַטּוֹמְאָה, וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה נֹאמַר (לְפִינּוּ נִפְסוּק) וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים פִּי קְדוּשׁ אָנִי, וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּכָל הַשְּׂרָץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ.

וְאֵמַר מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּדִיוקְנָא דְּמִלְפָּא מִי שֶׁהוּא בְּצַלְמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ דִּהֵינּוּ בְּצַלֵּם אֱלֹהֵיִם, לָא לְבְעֵי לֵיהּ לְאִתְפְּרָשָׁא מֵאוֹרְחוּי דְּמִלְפָּא אִינוּ רְאוּיִ שִׁפְרַד מִדְּרַכּוּי שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּבְגִין פְּךָ רְשִׁים לְהוּ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וּבִשְׁבִיל זֶה רִשְׁם וְסִימֵן הַקְּב"ה

איננו דַּאֲתֵינן מִסְטָרָא דָּא, וְכָל אֵינּוֹן דַּאֲתֵינן מִסְטָרָא אֲחָרָא, זְפָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב בְּהוּ (שם סא ט) כָּל רוּאֵיהֶם יִפְרוּם פִּי הֵם זֶרַע בְּרַךְ יְהוּ"ה, בְּרַךְ יְהוּ"ה מִמֶּשׁ, בְּרַךְ יְהוּ"ה בְּכֻלָּא.

מתוק מדבש

לישראל, כָּל אֵינּוֹן דַּאֲתֵינן מִסְטָרָא דָּא כל אותם הבהמות והחיות הבאות מצד הקדושה המותרים לאכול, וְכָל אֵינּוֹן דַּאֲתֵינן מִסְטָרָא אֲחָרָא וכל אותם הבהמות והחיות הבאות מסטרא אחרא האסורים לאכול, כלומר בשעת בריאתם נתן בהם הקב"ה סימנים כדי שיכירו מקום אחיזתם, זְפָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל דְּכְתִיב בְּהוּ אשרי חלקם של ישראל שנאמר בהם כָּל רוּאֵיהֶם יִפְרוּם פִּי הֵם זֶרַע בְּרַךְ יְהוּ"ה כל הרואה אותם יכיר בהם אשר הם זרע המבורך מה', כי הם בְּרַךְ יְהוּ"ה מִמֶּשׁ לפי שהם מתברכים מהקב"ה ממש, כי הם זרע ה', בְּרַךְ יְהוּ"ה בְּכֻלָּא הם מבורכים מהקב"ה בכל מעשיהם, לפי שאינם אוכלים אלא ממה שנשפע מהקדושה.

מעלות הלימוד בספר הזהר

- א. כשעוסק האדם בסודות התורה, ומשיג את דרכי העבודה, הוא גורם סעד וסמך לשכינה הקדושה בגלות.
- ב. כשעוסק האדם בסודות התורה, הוא גורם להשבית את החיצונים העליונים, ולבטל את הדינים מהתחתונים.
- ג. כשעוסק האדם בסודות שנתגלו, חוזר ומעורר את התקון כבשעת החבור.
- ד. כשעוסק האדם בספר הזהר, הוא משלים את רצון הבורא יתברך, שרצה שיתגלה ספר זה בדור האחרון.
- ה. זוכה להגנה כנגד היצר המושל בזנות ובמלשינות ולשון הרע ושנאה שבלב.

הקדושה תלויה במעשה

(ב) וְהָא תְּנִינָן, בְּכֹלָא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַחְזָאָה עוֹבְדָא כְּגוֹוְנָא דְלְעִילָא,
וּלְמַעַבְד עוֹבְדָא כְּמָה דְאַצְטְרִיף, וְאִי אֲשַׁתְּנִי בְּמִלָּה אַחְרָא,
הוּא אֲנַגִּיד עֲלֵיהּ לְשַׁרְיָא בֵּיהּ מְלָה אַחְרָא דְלֹא אַצְטְרִיף.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נָשׁ אַחְזִי עוֹבְדָא לְתַתָּא בְּאַרְח מִיִּשְׂר כְּמָה
דְאַצְטְרִיף, נְגִיד וְנַפְיָא וְשַׁרְיָא עֲלוֹי רוּחַ קְדִישָׁא עֲלָאָה, וּבְשַׁעְתָּא
דְאִיהוּ אַחְזִי עוֹבְדָא לְתַתָּא בְּאַרְחָא עֲקִימָא דְלִית אִיהוּ אַרְח מִיִּשְׂר,
כְּדִין נְגִיד וְנַפְיָא וְשַׁרְיָא עֲלוֹי רוּחַ אַחְרָא דְלֹא אַצְטְרִיף, דְסֵטִי לִיהּ לְבַר
נָשׁ לְסֵטֵר בִּישׁ, מֵאֵן מְשִׁיף עֲלֵיהּ הֵהוּא רוּחָא, הָוִי אוֹמֵר הֵהוּא עוֹבְדָא
דְאַחְזִי בְּסֵטֵר אַחְרָא.

מתוק מדבש

"מאמר הקדושה תלויה במעשה" ומבואר בו כי כשהאדם עושה מעשה מצוה, אזי נמשכת
עליו קדושה מלמעלה, ולעומת זאת כשהאדם חוטא, אזי נמשכת עליו טומאה מהסטרא אחרא.
באופן שהמשכת הקדושה או הטומאה תלויה במעשים.

(מקור המאמר זוהר פרשת קדושים דף פו ע"ג, ונצי"ור ממוק מדבש כרך יא עמ' טפז-טפח)

וְהָא תְּנִינָן והרי למדנו כי בְּכֹלָא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַחְזָאָה עוֹבְדָא כְּגוֹוְנָא דְלְעִילָא בכל
דבר צריך האדם להראות את המעשה שעושה שיהיה כעין של מעלה, וּלְמַעַבְד
עוֹבְדָא כְּמָה דְאַצְטְרִיף וישתדל לעשות את מעשה המצוה כמו שצריך להיות, וְאִי
אֲשַׁתְּנִי בְּמִלָּה אַחְרָא ואם הוא משנה המעשה בדבר אחר, הוּא אֲנַגִּיד עֲלֵיהּ לְשַׁרְיָא
בֵּיהּ מְלָה אַחְרָא דְלֹא אַצְטְרִיף הוא מושך על עצמו שישרה עליו רוח אחר של טומאה
שאין בו צורך ותועלת.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נָשׁ אַחְזִי עוֹבְדָא לְתַתָּא בְּאַרְח מִיִּשְׂר כְּמָה דְאַצְטְרִיף וּבָא
וראה, בשעה שאדם מראה מעשה המצוה שעושה למטה בדרך הישר, כמו שצריך
להיות, אז נְגִיד וְנַפְיָא וְשַׁרְיָא עֲלוֹי רוּחַ קְדִישָׁא עֲלָאָה נמשך ויוצא ושורה עליו רוח
קדוש עליון, וּבְשַׁעְתָּא דְאִיהוּ אַחְזִי עוֹבְדָא לְתַתָּא בְּאַרְחָא עֲקִימָא דְלִית אִיהוּ
אַרְח מִיִּשְׂר ובשעה שהוא מראה המעשה שעושה למטה בדרך עקומה, שאינו דרך ישרה,
כלומר שעושה מעשה של עבירה, כְּדִין נְגִיד וְנַפְיָא וְשַׁרְיָא עֲלוֹי רוּחַ אַחְרָא דְלֹא
אַצְטְרִיף אז נמשך ויוצא ושורה עליו רוח אחר של הסטרא אחרא שאין בו צורך ותועלת,
דְסֵטִי לִיהּ לְבַר נָשׁ לְסֵטֵר בִּישׁ שמטה את האדם מצד הטוב לצד הרע, ושואל מֵאֵן
מְשִׁיף עֲלֵיהּ הֵהוּא רוּחָא מי המשך עליו רוח רע ההוא, הָוִי אוֹמֵר הֵהוּא עוֹבְדָא
דְאַחְזִי בְּסֵטֵר אַחְרָא הוּי אומר שהוא אותו מעשה הרע שעשה שהראה בצד הסטרא
אחרא. (למ"ק והרמ"ו ומפרשים)

הקדושה נמשכת מהתעוררות האדם ובחירתו

(ג) פֶּתַח רְבִי יוֹסִי וְאָמַר פְּתִיב, (ויקרא כ ז) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, מֵאֵן דְּמִקְדָּשׁ גְּרַמְיָה מְלָרַע, מְקַדְּשִׁין לִיָּה מְלַעֲיָלָא, מֵאֵן דְּמִסְאַיב גְּרַמְיָה מְלָרַע, מְסַאֲבִין לִיָּה מְלַעֲיָלָא, דְּהָא קְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה שְׂרִיָּא עֲלֵיהּ, אַבְל מְסַאֲבִין לִיָּה, מֵאֵן אָתָּר, וְאִי תִימָא מְלַעֲיָלָא, וְכִי מְסַאֲבוּתָא שְׂרִיָּא לְעִילָא.

אָמַר רְבִי חֲזִיָּא, הֵינְנו דְּתִנְיֵנן, בְּעוֹבְדָא דְלְתַתָּא אַתְּעַר עוֹבְדָא לְעִילָא, אִי

מתוק מדבש

"מאמר הקדושה נמשכת מהתעוררות האדם ובחירתו" ומבואר בו כי הקדושה או הטומאה הנמשכים על האדם הם לפי מעשיו כנוצר לעיל. אכן האדם בבחירתו הוא הממשיך על עצמו קדושה וטומאה כפי מעשיו, כי כשבוחר לעשות טוב הוא מעורר את רוח הקדושה לשרות עליו, וכן כשבוחר לעשות רע הוא המעורר את רוח הטומאה לשרות עליו. ומבואר מכאן שאין עצם טומאה למעלה, רק שורש לטומאה ולכוחות הסטרא אחרא. ומוסיף ומבאר כי גם הדבור שאינו מעשה, מעורר כפי בחינתו להמשך מלמעלה קדושה וטומאה.

(מקור המאמר צוהר פרשת לו דף לא ע"א-ב, וצניז'ור מתוק מדבש כרך י עמ' ספא-ספג)

פֶּתַח רְבִי יוֹסִי, וְאָמַר הִנֵּה פְתִיב וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, ודרשו חז"ל (נמס') יומא דף לט ע"א), מֵאֵן דְּמִקְדָּשׁ גְּרַמְיָה מְלָרַע, מְקַדְּשִׁין לִיָּה מְלַעֲיָלָא מִי שְׁמַקְדֵּשׁ עֲצֻמוֹ מִלְמַטָּה, עַל יְדֵי שְׁמַרְחִיק אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל דְּבַר מְגוּנָה, וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, עַל יְדֵי זֶה מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה, אֲבָל מֵאֵן דְּמִסְאַיב גְּרַמְיָה מְלָרַע, מְסַאֲבִין לִיָּה מְלַעֲיָלָא מִי שְׁמַטְמָא עֲצֻמוֹ לְמַטָּה בְּמִינֵי עֲבִירוֹת, אוֹ עוֹסֵק בְּסַפְרֵי מִינִים וּדְבָרֵי נְבוֹלוֹת הַפָּה אוֹ נִכְנַס לְבִתֵי עֲבוּדָה זָרָה אוֹ הַמוֹפְקְרוֹת, וְשׁוֹאֵל בְּמַכְשָׁפִים, וְרוֹאֵה פְנֵי מַתֵי גּוֹיִם, וּמְשַׁחַק בְּלִיצְנוֹת, כָּל אֱלוֹ מוֹשְׁכִים עֲלֵיהֶם טוֹמְאָה מִלְמַעְלָה, וְאִף אִם יִרְצֵה לָשׁוּב וּלְהִטְהַר קְשָׁה לְפָרוֹשׁ מִמֶּנּוּ אִם עַל יְדֵי טוֹרַח גְּדוֹל, וְשׁאַל רְבִי יוֹסִי מְקַדְּשִׁין לִיָּה מְלַעֲיָלָא יָאוּת מַה שְׁלַמְדֵנוּ שְׁמַקְדְּשִׁין אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה, יָפָה הוּא, שְׁפִירוּשׁוֹ דְּהָא קְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה שְׂרִיָּא עֲלֵיהּ שְׁקָדוּשַׁת קוֹנוֹ שׁוּרָה עֲלֵיו, אַבְל מְסַאֲבִין לִיָּה אֲבָל מַה שְׁלַמְדֵנוּ שְׁמַטְמָאִים אוֹתוֹ, מֵאֵן אָתָּר מֵאִיזָה מִקּוּם וּמִי הוּא הַמְטְמָא אוֹתוֹ, וְאִי תִימָא מְלַעֲיָלָא וְאִם תִּאמְרוּ שְׁמַטְמָאִים אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה, אִי אֲפָשֵׁר לומר כֵּן, כִּי וְכִי מְסַאֲבוּתָא שְׂרִיָּא לְעִילָא וְכִי טוֹמְאָה שׁוּרָה לְמַעְלָה, וְאִין רְאוּי לִיחַס פְּעוּלָה זֹו לְהַקְבִּיָּה.

אָמַר רְבִי חֲזִיָּא לְרַבֵי יוֹסִי, הֵינְנו דְּתִנְיֵנן זֶהוּ שְׁלַמְדֵנוּ בְּעוֹבְדָא דְלְתַתָּא אַתְּעַר עוֹבְדָא לְעִילָא בְּמַעֲשֵׂה שְׁעוּשָׁה הַאֲדָם לְמַטָּה מִתְעוֹרַר מַעֲשֵׂה לְמַעְלָה, אִי עוֹבְדָא דְלְתַתָּא

עוֹבְדָא דְלִתְתָא הִיא בְקְדוּשָׁה, אֲתַעַר קְדוּשָׁה לְעִילָא, וְאֲתִי וְשָׂרְיָא עֲלֶיהָ,
וְאֲתַקְדָּשׁ בֵּיהּ, וְאִי אִיהוּ אֲסִתָּאב לִתְתָא, אֲתַעַר רוּחַ מְסֻאָבוּתָא לְעִילָא,
וְאֲתִי וְשָׂרְיָא עֲלֶיהָ וְאֲסִתָּאב בֵּיהּ, דְּהָא בְּעוֹבְדָא תְּלִיא מְלִתָּא.

דְּהָא לִית לָךְ טַב וּבִישׁ, קְדוּשָׁה וּמְסֻאָבוּתָא, דְּלִית לִיהּ עֲקָרָא וְשָׂרְשָׁא
לְעִילָא, וּבְעוֹבְדָא דְלִתְתָא אֲתַעַר עוֹבְדָא דְלְעִילָא, מַה דְּתִלִּי
בְּעוֹבְדָא, בְּעוֹבְדָא אֲתַעַר לְעִילָא, וְאֲתַעְבִּיד עוֹבְדָא, וּמַה דְּתִלִּי בְּמַלְיָן,
בְּמַלְיָן, כִּד אֲתַגְזֹר בְּמַלְהָ, אֲתַעַר הָכִי לְעִילָא.

וְאִי תִימָא מְלָה מַה אֲתַעַר, אֲלָא הָכִי כְּתִיב (ישעיה נח יג) וְדַבֵּר דְּבַר, הֵהוּא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

הִיא בְקְדוּשָׁה אִם הַמַּעֲשֶׂה שַׁעֲשֵׂה הָאָדָם לְמַטָּה הוּא בְקְדוּשָׁה, אִז אֲתַעַר קְדוּשָׁה לְעִילָא
מֵתְעוּרֹרֹת קְדוּשָׁה לְמַעְלָה, וְאֲתִי וְשָׂרְיָא עֲלֶיהָ וְאֲתַקְדָּשׁ בֵּיהּ וּבָאָה וְשׁוּרָה עַל הָאָדָם
וּמִתְקַדֵּשׁ עַל יְדָהּ, וְאִי אִיהוּ אֲסִתָּאב לִתְתָא וְאִם הוּא מִטְמָא עֲצֻמוֹ עַל יְדֵי אִיזָה חֲטָא
וְעוֹן לְמַטָּה, אֲתַעַר רוּחַ מְסֻאָבוּתָא לְעִילָא מֵתְעוּרֹרֹת רוּחַ הַטּוֹמָאָה לְמַעְלָה, וְאֲתִי וְשָׂרְיָא
עֲלֶיהָ וְאֲסִתָּאב בֵּיהּ וּבָאָה וְשׁוּרָה עֲלֵיו וְנִטְמָא בָּהּ, דְּהָא בְּעוֹבְדָא תְּלִיא מְלִתָּא כִּי
בַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּי הַדְּבַר, רִצָּה לֹמַר כָּל אֶחָד לְפִי מַעֲשִׂיו מֵעוּרֹר וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ,
אִם עוֹסֵק בְּקְדוּשָׁה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ קְדוּשָׁה וְטַהֲרָהּ, וְאִם עוֹסֵק בְּטוֹמָאָה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ
טוֹמָאָה.

וּמַה שָׁאֵמַר שֶׁעַל יְדֵי אִיזָה חֲטָא וְעוֹן מֵתְעוּרֹרֹת רוּחַ הַטּוֹמָאָה לְמַעְלָה, אִין הַכּוֹנֵה שַׁעֲשֵׂם
הַטּוֹמָאָה הִיא לְמַעְלָה, אִלָּא דְּהָא לִית לָךְ טַב וּבִישׁ, קְדוּשָׁה וּמְסֻאָבוּתָא, דְּלִית
לִיהּ עֲקָרָא וְשָׂרְשָׁא לְעִילָא כִּי אִין לָךְ דְּבַר טוֹב אוֹ רַע, וְקְדוּשָׁה וְטוֹמָאָה, שְׁלֵא יִהְיֶה
לוֹ עֵיקָר וְשׁוֹרֵשׁ לְמַעְלָה, כִּי גַם הָרַע וְהַטּוֹמָאָה שׁוֹרֵשׁם מְסִיגֵי הַגְּבוּרֹת דְּקְדוּשָׁה, וְהַכֹּל בְּרָא
הַקְּב"ה, אִלָּא שְׁנִיתְנָה הַבְּחִירָה לְאָדָם, שִׁמְשִׁיךְ עֲלֵיו מַה שִׁרִּיצָה לְפִי מַעֲשִׂיו, וּבְעוֹבְדָא
דְּלִתְתָא אֲתַעַר עוֹבְדָא דְלְעִילָא וּבַמַּעֲשֶׂה שֶׁל מַטָּה מֵתְעוּרֹרֹת הַמַּעֲשֶׂה שְׁלֵמַעְלָה, מַה דְּתִלִּי
בְּעוֹבְדָא, בְּעוֹבְדָא אֲתַעַר לְעִילָא, וְאֲתַעְבִּיד עוֹבְדָא מַה שְׁתְּלוּי בַּמַּעֲשֶׂה, הִרִי מֵתְעוּרֹרֹת
לְמַעְלָה בַּמַּעֲשֶׂה, וְנַעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה, וּמַה דְּתִלִּי בְּמַלְיָן, בְּמַלְיָן וְמַה שְׁתְּלוּי בְּדִיבּוּר, הִרִי נִפְעַל
הַדְּבַר בְּדִיבּוּר, כִּד אֲתַגְזֹר בְּמַלְהָ, אֲתַעַר הָכִי לְעִילָא כִּי כִפִּי שְׁנַגְזֹר הַדְּיבּוּר לְמַטָּה, כִּךְ
נִתְעוּרֹר לְמַעְלָה.

כְּתַב הָאֲרִיז"ל (צ"ט מ' פ"ב), שְׁכַל מְנוֹת מַעֲשִׂוֹת כּוֹלֵם פּוֹעֲלוֹת צַחֲלוּנוֹת הַעוֹלָמוֹת, וְכֹל מְנוֹה שְׁהִיא
דְּיבּוּר לְכַד כְּמוֹ תְּפִלָּה פּוֹעֲלוֹת צַחֲלוּנוֹת צַחֲלוּנוֹת, וְהַכּוֹנֵה צַחֲשֻׁצָה, הִיא הַנְּשַׁמָּה צִין צַחֲלוּנוֹת וְצִין צַחֲלוּנוֹת.

וְאִי תִימָא מְלָה מַה אֲתַעַר וְאִם תִּאֵמַר דִּיבּוּר מַה מְעוּרֹר לְמַעְלָה, כִּי הִיא אֲפֻשֵׁר לֹמַר
שְׁאִין מִמֶּשׁ בַּהֲבַל הַפֶּה, וּמְשִׁיב אֲלָא הָכִי כְּתִיב אִלָּא כִךְ כְּתוּב וְדַבֵּר דְּבַר שְׁפִירוּשׁוֹ

דָּבַר אֶתְעַר מְלָה אֶחָרָא לְעִילָא דְאַקְרִי דְבַר, (הושע א א) דְּבַר יְהו"ה
 אֲשֶׁר הָיָה, (ש"א ג א) וּדְבַר יְהו"ה הָיָה יָקָר, (תהלים לג י) בְּדְבַר יְהו"ה שָׁמַיִם
 נֶעֱשׂוּ, דְּהָא תְּנִינָן, הֵהִיא מְלָה סְלִקָא וּבִקְעָה רְקִיעִין, עַד דְּסְלִקָא בְּדוּכְתִיָּה,
 וְאֶתְעַר מֵה דְּאֶתְעַר, אִי טַב טַב, אִי בִישׁ בִישׁ, וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים כג
 י) וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע.

מתוק מדבש

ההוא דְּבַר, אֶתְעַר מְלָה אֶחָרָא לְעִילָא דְאַקְרִי דְבַר דיבור שאדם מדבר מעורר דבר
 אחר למעלה הנקרא דבר, שהוא סוד המלכות, והיינו דכתיב דְּבַר יְהו"ה אֲשֶׁר הָיָה
 שהיא המלכות, וכתוב וּדְבַר יְהו"ה הָיָה יָקָר גם כן נרמז על המלכות, וכן מה שכתוב
 בְּדְבַר יְהו"ה שָׁמַיִם נֶעֱשׂוּ פירוש במלכות הנקראת דבר, שמים נעשו, דְּהָא תְּנִינָן שהרי
 למדנו, הֵהִיא מְלָה סְלִקָא וּבִקְעָה רְקִיעִין הדיבור שאדם מדבר עולה ובוקע רקיעים, עַד
 דְּסְלִקָא בְּדוּכְתִיָּה עד שעולה במקומו הראוי לו, וְאֶתְעַר מֵה דְּאֶתְעַר ומעורר למעלה
 מה שראוי לעורר, אִי טַב טַב אם הוא דיבור טוב מעורר טוב, אִי בִישׁ בִישׁ ואם הוא
 דיבור רע מעורר רע, וְעַל דָּא כְּתִיב ועל זה נאמר וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבַר רָע כלומר מכל
 דיבור רע. (מק"מ ומפרשים)

מעלות הלימוד בספר הזהר

1. זוכה להכיר את גדולתו ויופיו ומעלתו של הקב"ה, ובכח זה לעבדו.
2. זוכה להתבוננות ולרבקות הבורא על ידי הכרתו וידיעתו בגדולתו יתברך.
3. זוכה להשכלת פסוקי התורה.
4. זוכה לאהבה ויראה, שהם עיקרי כל תרי"ג המצוות.
5. על ידי הידיעה בעניני עולם הנשמות, יעשה האדם תשובה ויזהר במעשיו.
6. על ידי לימוד הזהר יתחזק האדם באמונה שלימה, כי יכיר שהכל בהשגחה פרטית.

המתקדש זוכה לשמירה עליונה

(ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פְּתִיב (תהלים לד טו) עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים וְאֲזַנֵּי אֶל שׁוֹעֲתִים, הָאֵי קָרָא קִשְׂיָא, מָאֵי עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים, אֵי בְּגִין דְּאִשְׁגָּחוּתָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּ לְאוּטְבָא לֹון בְּהָאֵי עֲלָמָא, הָא חֲמִינָן פְּמָה זְפָאִין אֵינוּן בְּהָאֵי עֲלָמָא וְאִפִּילוּ מְזוּנָא פְּעוּרְבֵי בְּרָא לָא יִכְלִין לְאִדְבָקָא, אֵי הָכֵי מָאֵי עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים.

אָלָא אָלָא רְזָא הֲכָא, תָּא חֲזִי, פֶּל אֵינוּן בְּרִיין דְּעֲלָמָא, פֶּלְהוּ אִשְׁתַּמוּדְעָן לְעֵילָא, בֵּין לְסִטְרָא דָּא וּבֵין לְסִטְרָא דָּא, אֵינוּן דְּלִסְטְרָא דְּקְדוּשָׁה אִשְׁתַּמוּדְעָן לְעֵילָא לְגַבְיָה, וְאִשְׁגָּחוּתָא דִּילֵיהּ תְּדִיר עֲלֵיהּ, וְאֵינוּן

מתוק מדבש

"מאמר המתקדש זוכה לשמירה עליונה" ומבואר בו כי כל בריות העולם נודעים למעלה באיזה צד הם אחוזים, אם מהקדושה או מהטומאה, וכפי אחיזתם כן נמשכת עליהם ההשגחה. ולכן המקדש עצמו זוכה להמשיך עליו קדושה עליונה, והקב"ה משגיח עליו לשמור אותו מהסטרא אחרא, אבל הרשעים מבחירתם ורצונם הרע נדחים הם מהשגחת הקב"ה, והסטרא אחרא שולט עליהם.

(מקור המאמר זוהר פרשת פקודי דף רכה ע"א-ב, ונצי"אור ממוק מדבש כרך ט עמ' סג-סד)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הַתַּחֲלִיל לְדְרוּשׁ בְּשִׁבְחָם שֶׁל הַחֲכָרִים, וְאִמַר פְּתִיב עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים וְאֲזַנֵּי אֶל שׁוֹעֲתִים, הָאֵי קָרָא קִשְׂיָא פְּסוּק זֶה קִשָּׁה, מָאֵי עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים כִּי מָה כּוֹנְתוּ בּוּזָה, אֵי בְּגִין דְּאִשְׁגָּחוּתָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּ לְאוּטְבָא לֹון בְּהָאֵי עֲלָמָא אִם כּוֹנְתוּ לוֹמַר, כִּי הִשְׁגַּחַת הַקְּב"ה עֲלֵיהֶם לְהַטִּיב עִמָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, הָא חֲמִינָן פְּמָה זְפָאִין אֵינוּן בְּהָאֵי עֲלָמָא הֲרֵי אֲנוּ רוֹאִים שֵׁשׁ כְּמָה צְדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִפִּילוּ מְזוּנָא פְּעוּרְבֵי בְּרָא לָא יִכְלִין לְאִדְבָקָא שְׁאִפִּילוּ מְזוּן כְּעוּרְבֵי הַשְּׂדֵה אֵינֶם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג, אֵי הָכֵי מָאֵי עֵינַי יְהו"ה אֶל צְדִיקִים אִם כֵּן מָה הַכּוֹנֵה שֶׁל עֵינַי הַשְּׁגַחָה הַלְּזוּ.

וּמִתְרַץ אָלָא רְזָא הֲכָא אִלָּא יֵשׁ בְּדַבְרֵי זֶה סוּד, וְהֵינּוּ תָּא חֲזִי פֶּל אֵינוּן בְּרִיין דְּעֲלָמָא בָּא וְרָאָה כָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהֵם הִבְהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת טְהוּרוֹת וְטְמֵאוֹת, וְכֵן כָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁבְּעוֹלָם, פֶּלְהוּ אִשְׁתַּמוּדְעָן לְעֵילָא בֵּין לְסִטְרָא דָּא וּבֵין לְסִטְרָא דָּא כּוֹלָם הֵם נוֹדְעִים לְמַעַלָּה בֵּין לְצַד הַקְּדוּשָׁה וּבֵין לְצַד הַטּוֹמָאָה, אֵינוּן דְּלִסְטְרָא דְּקְדוּשָׁה אִשְׁתַּמוּדְעָן לְעֵילָא לְגַבְיָה אִלּוּ שֶׁלְצַד הַקְּדוּשָׁה נִיכְרִים לְמַעַלָּה אִלּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִשְׁגָּחוּתָא דִּילֵיהּ תְּדִיר עֲלֵיהּ וְהַהִשְׁגַּחָה שֶׁלּוֹ תְּמִיד עֲלֵיהֶם לְשׁוֹמְרֵם מֵאֲחִיזוֹת הַחֲצִיצוֹנִים, וְאֵינוּן

דְּלִסְטְרָא מְסַאָבָא אֲשֶׁתְּמוֹדְעָאן לְגַבְיָהּ, וְאֲשַׁגְחוּתָא דִּילִיָּה תְּדִיר עֲלִיָּיהוּ, וּבְאַתֵּר דְּשִׁלְטָא הֵיחֵא אֲשַׁגְחוּתָא דְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה, לֹא אֲשַׁגַּח עֲלִיָּה סִטְרָא אַחְרָא, וְלֹא יִקְרַב לְגַבְיָהּ לְעֵלְמִין, וְלֹא יִכִּיל לְדַחֲיָא לִיָּה מֵאַתְרֵיהּ בְּכֹלָּא בְּכֹל מַה דְּאִיהוּ עֵבִיד, וְעַל דָּא עֵינֵי יְהוּ"ה אֶל צְדִיקִים וְגו', בְּגִין דָּא סִטְרָא אַחְרָא לֹא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה עֲלִיָּה.

וְהִשְׁתָּא סִייעָתָא דְּשִׁמְיָא הֶכָּא, וְכֹל אֲשַׁגְחוּתָא טְבָא דְּלְעִילָא הֶכָּא, וְכֹל סִטְרָא אַחְרָא וְכֹל מְלָה בִישָׂא, לֹא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה עֲלִיָּכוּ.

מתוק מדבש

דְּלִסְטְרָא מְסַאָבָא אֲשֶׁתְּמוֹדְעָאן לְגַבְיָהּ וְאִלוּ שְׁלַצְד הַטּוּמָא נִיכְרִים אֵל צַד הַטּוּמָא, וְאֲשַׁגְחוּתָא דִּילִיָּה תְּדִיר עֲלִיָּיהוּ וְהַשְׁגַּחַה שְׁלוּ תְּמִיד עֲלֵיהֶם, וּבְאַתֵּר דְּשִׁלְטָא הֵיחֵא אֲשַׁגְחוּתָא דְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה וּבְמִקּוּם שְׁשׁוּלְטַת אוֹתָהּ הַהִשְׁגַּחַה מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, וְרַצָּה לוֹמַר אֵלּוּ שֶׁהֵם בְּצַד הַקְּדוּשָׁה, וְהַקְּב"ה שׁוֹמְרֵם מֵאַחִיזוֹת הַחִיצוֹנִים כִּנ"ל, לֹא אֲשַׁגַּח עֲלִיָּה סִטְרָא אַחְרָא אִין הַסְטְרָא אַחְרָא מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיו, וְלֹא יִקְרַב לְגַבְיָהּ לְעֵלְמִין וְלֹא יִקְרַב אֵלָיו לְעוֹלָם, וְלֹא יִכִּיל לְדַחֲיָא לִיָּה מֵאַתְרֵיהּ בְּכֹלָּא בְּכֹל מַה דְּאִיהוּ עֵבִיד וְאִינוּ יִכּוֹל לְדַחּוֹתוֹ מִמִּקּוּמוֹ בְּשׁוּם דְּבַר בְּכֹל מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, לְפִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁמִירָה עֲלִיוֹנָה, וְעַל דָּא וְעַל זֶה כְּתוּב עֵינֵי יְהוּ"ה אֶל צְדִיקִים וְגו' לְשִׁמְרָם בְּקְדוּשָׁתָם, בְּגִין דָּא סִטְרָא אַחְרָא לֹא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה עֲלִיָּה בְּשִׁבִּיל זֶה אִין הַסְטְרָא אַחְרָא יִכּוֹל לְשַׁלֹּט עֲלֵיו, אֲבָל הַרְשָׁעִים מִבְּחִירָתָם וְרַצּוֹנָם הִרְעוּ נְדַחִים מֵהַקְּדוּשָׁה.

וְאִמַּר רַבִּי אֲלֵעִזֵּר וְהִשְׁתָּא סִייעָתָא דְּשִׁמְיָא הֶכָּא וְעַתָּה יֵשׁ כַּאֲן סִייעָתָא דְּשִׁמְיָא, שְׁאֲנַחְנוּ כּוֹלְנוּ נִמְצָאִים כַּאֲן, וְכֹל אֲשַׁגְחוּתָא טְבָא דְּלְעִילָא הֶכָּא וְכֹל הַהִשְׁגַּחַה הַטּוּבָה שֶׁל מַעֲלָה הִיא כַּאֲן, וְכֹל סִטְרָא אַחְרָא וְכֹל מְלָה בִישָׂא לֹא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה עֲלִיָּכוּ וְכֹל הַסְטְרָא אַחְרָא וְכֹל דְּבַר רַע אִינוּ יִכּוֹל לְשַׁלֹּט עֲלֵיכֶם, הָרִי מַה שְׁכְּתוּב עֵינֵי ה' אֵל צְדִיקִים, הַכּוֹנֵה שֶׁהַקְּב"ה מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם שֶׁהַסְטְרָא אַחְרָא לֹא יִשְׁלוֹט בָּהֶם.

מעלות הלימוד בספר הזהר

יב. הזהר הקדוש מורה לאדם להתבונן אחר לימודו מה יוצא לו למעשה.

יג. על ידי עצם ידיעת סתרי התורה, יזכה האדם לדבקות בכורא יתברך.

המתקדש דוחה את שליטת הטומאה

(ה) פֶּד אֶתְקַם מִשְׁפָּנָא עַל יְדָא דְמִשָּׁה, פְּדִין אֶתְפָּרֶשׁ חִילָא דִּיצֵר הָרַע, וְאֶתְפָּפִיא, וְלֹא הָוּה יָכִיל לְשַׁלְטָאָה, בְּהֵיא שְׁעָתָא אֶתְפָּרֶשׁ סמא"ל תְּקִיפָא רוּגְזָא דְשְׁמָאֲלָא, מַעַל תּוֹקְפָא דְחֻיָּא בִישָׂא, וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָא עַל עֲלָמָא, וְלֹא יָכִיל לְאֶתְחַבְּרָא בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ וְלִמְסֻטֵי לֵיהּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פֶּד עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל ית עֲגָלָא, מַה פְּתִיב (שמות לג ז) וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מֵאֵי טַעֲמָא, בְּגִין דְחָמָא יִצֵּר הָרַע דְהָוָה אֲזִיל בִּינֵיהוּ, אָמַר מִשָּׁה, סְטָרָא דְקְדוּשָׁה לֹא תִשְׂרִי בְּגוֹ סְטָרָא דְמִסְאָבָא.

מתוק מדבש

"מאמר המתקדש דוחה את שליטת הטומאה" ומבואר בו כי אין הקדושה והטומאה שורים כאחד, כי זה נדחה מפני זה. ומבאר כי כשהוקם המשכן ושרתה הקדושה אז נדחה היצר הרע ולא יכל לשלוט. ובזמן שעשו ישראל את העגל נסתלקה הקדושה מן המחנה ושלט הסטרא אחרא, ולכן משה הוציא את אהל בית מדרשו מחוץ למחנה. וכן הוא לעתיד שרומי תחרב וירושלים תבנה.

(מקור המאמר זוהר פרשת פקודי דף ל"ו ע"א, וזניאור ממוק מדבש כרך ט עמ' קל"א-קל"ב)

ואמר כי פֶּד אֶתְקַם מִשְׁפָּנָא עַל יְדָא דְמִשָּׁה כשהוקם המשכן על ידי משה, פְּדִין אֶתְפָּרֶשׁ חִילָא דִּיצֵר הָרַע אז נפרד כח היצר הרע מלקטרג ביותר, וְאֶתְפָּפִיא וְלֹא הָוּה יָכִיל לְשַׁלְטָאָה וּנְכַנַּע ולא היה יכול לשלוט, בְּהֵיא שְׁעָתָא אֶתְפָּרֶשׁ סמא"ל תְּקִיפָא רוּגְזָא דְשְׁמָאֲלָא בשעה ההיא נפרד הס"מ המעורר תוקף רוגז וגבורה שבשמאל, מַעַל תּוֹקְפָא דְחֻיָּא בִישָׂא מעל תוקפו של הנחש הרע שהוא הנוקבא שלו, וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָא עַל עֲלָמָא ולא היה יכול לשלוט עוד על העולם, וְלֹא יָכִיל לְאֶתְחַבְּרָא בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ וְלִמְסֻטֵי לֵיהּ ולא היה יכול להתחבר עוד באדם להשטינו ולפתות אותו. (רמ"ק ומק"מ ומפרשים)

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, פֶּד עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל ית עֲגָלָא כשעשו ישראל את העגל, מַה פְּתִיב מַה כְּתוּב שֵׁם וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה ושאל מאי טַעֲמָא מַה הַטַּעַם שֶׁנִּטָּה אֶת אֹהֶלוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, וְהַשִּׁיב בְּגִין דְחָמָא יִצֵּר הָרַע דְהָוָה אֲזִיל בִּינֵיהוּ לפי שראה את היצר הרע שהיה הולך ביניהם, לְכֹן אָמַר מִשָּׁה כְּלוּמַר כֵּן חֲשַׁב בְּדַעְתּוֹ סְטָרָא דְקְדוּשָׁה לֹא תִשְׂרִי בְּגוֹ סְטָרָא דְמִסְאָבָא צד הקדושה לא ישרה בתוך צד הטומאה, לְכֹן הוּצִיא אֶת הָאֹהֶל שֶׁהִיא בֵּית מִדְרָשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמִקּוּם שִׁישׁ שְׁלִיטָה לְצַד הַטּוּמָאָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל זִמְנָא דְסִטְרָא דְקְדוּשָׁה שְׁלֵטָא, סִטְרָא מְסַאָבָא
 לָא יָכִיל לְשִׁלְטָאָה, וְאַתְכַּפֵּיָא קַמִּיהּ, וְעַל דָּא תְּנִינָן, כָּל זִמְנָא
 דִּירוּשְׁלַיִם תְּהִיָּה מְלָאָה, רוּמֵי חֵיבִתָּא תְּהֵא חֲרָבָה.

מתוק מדבש

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל זִמְנָא דְסִטְרָא דְקְדוּשָׁה שְׁלֵטָא כֹּל זִמְן שַׂדַּד הַקְדוּשָׁה שׁוֹלֵט,
 סִטְרָא מְסַאָבָא לָא יָכִיל לְשִׁלְטָאָה, וְאַתְכַּפֵּיָא קַמִּיהּ צַד הַטּוּמְאָה אִינוּ יִכּוֹל
 לְשַׁלוֹט, וְנִכְנַע לַפְנֵי הַקְדוּשָׁה, וְעַל דָּא תְּנִינָן וְעַל זֶה לַמְדִּנּוּ (ע"י מס' מגילה דף ו ע"א),
 כָּל זִמְנָא דִּירוּשְׁלַיִם תְּהִיָּה מְלָאָה, רוּמֵי חֵיבִתָּא תְּהֵא חֲרָבָה כֹּל זִמְן שִׁירוּשַׁלַּיִם
 תְּהִיָּה מְלָאָה, רוּמֵי הַרְשָׁעָה תְּהִיָּה חֲרָבָה.

מעלות הלימוד בספר הזהר

- י. על ידי ידיעת סתרי התורה אפשר להמשיך לבוא להתפלל בכונה גדולה, ולזכות לדבקות נפלאה בבוראו, ולקבלת בקשת תפלתו.
- זו. יזכה לדעת שבכל פעולה שהוא עושה כאן בעולם הזה, הגם שפעולתו בלא כונה, הוא מעורר כנגדה כח עליון, המשפיע על הנהגת העולם.
- זז. על ידי ידיעת הכנויים שבסתרי התורה, יוכל האדם לעמוד בדעתו גם על כונת הסוד הרמוז בנגלות התורה, ובוה יזכה להשלים עצמו בלימודו, ולעורר יחוד ועונג לשכינה בגלותה.
- יז. על ידי ידיעת הכנויים שבסתרי התורה, יוכל האדם לעמוד בדעתו גם על כונת הסוד הרמוז במילי דעלמא, ובוה יזכה לקיים מצות "בכל דרכיך דעהו", ולעורר יחוד ועונג לשכינה בגלותה.

המתקדש נותן כח לשכינה

(ו) רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (דברים כג טו) פִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילֶךָ וְגו', פִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, דָּא שְׂכִינְתָא דְאִשְׁתַּכַּחַת בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, וְכֹל שְׁפָן בְּגִלוּתָא, לְאִגְנָא עֲלִיהוּ תְדִירָא מִפְּל סְטָרִין, וּמִפְּל שְׂאָר עֲמִין, דְּלֹא יִשְׁצוּן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל.

דְּתַנְיָא, לֹא יְכַלִּין שְׁנְאִיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל לְאַבְרָאָה לְהוּ, עַד דְּיִשְׂרָאֵל מַחְלִישִׁין חֵילָא דְשְׂכִינְתָא, מִקְמִי רַבְרָבִי מִמְּנָן דְשְׂאָר עֲמִין, פְּדִין יְכַלִּין

מתוק מדבש

"מאמר המתקדש נותן כח לשכינה" ומבאר בו כי כאשר ישראל מתנהגים בקדושה, השכינה שומרת ומגנית עליהם גם בגלות. ומבאר כי אין שונאי ישראל יכולים להרע לישראל אלא כשישראל חוטאים, ומחלישים את כח השכינה לפני שרי האומות העליונים, ובזה ניתן כח לאומות התחתונים לגזור גזרות על ישראל, עד ששבים ישראל בתשובה ואז היא מכנעת את שרי האומות ונפרעת מהם על שמחתם בצערינו. ומבאר עוד כי בהיות האדם רוצה לחטוא מיד הטומאה קופצת ושורה עליו, ונטמאים כללות כל רמ"ח אבריו, ולבו מטמטם ונמשך להכשל באיסורים אחרים בלי דעת. ומסיק שצריך האדם להזהר בקדושה שלא יגרום סלוק השגחת השכינה והקב"ה.

(מקור המאמר זוהר פרשת אחרי דף עה ע"ב-ב, וצנצנור ממוק מדבש כרך יא עמ' רמו-רמח)

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח לִפְרֵשׁ מַה שְׂכַתוֹב פִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילֶךָ וּלְתַת אוֹיְבֶךָ לִפְנֶיךָ וְהִיא מַחֲנֶךָ קְדוֹשׁ, וּמִפְרֵשׁ פִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ, דָּא שְׂכִינְתָא דְאִשְׁתַּכַּחַת בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל זֵו הִיא הַשְׂכִּינָה שְׁנִמְצָאת וְשׁוֹכֶנֶת עַל יִשְׂרָאֵל וּמוֹשַׁכַת לְהֵם אַת שִׁפְעַ הַבְּרֻכּוֹת מִלְּמַעְלָה, וְכֹל שְׁפָן בְּגִלוּתָא וְכֹל שְׁכָן כְּשֵׁהם בְּגִלוּת, כִּי כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִפּוֹזְרוֹתִים תַּחַת יַד הָאוּמוֹת שֵׁהם בְּקִלְיֹפּוֹת, הֵם צְרִיכִים שְׁמִירָה יִתִּירָה שֶׁהַשְׂכִּינָה תִּשְׁמֹר עֲלֵיהֶם וְתַכְנִיעַ אַת הַקְּלִיפּוֹת, לְאִגְנָא עֲלִיהוּ תְדִירָא מִפְּל סְטָרִין לְהַגֵּן עֲלֵיהֶם תְּמִיד מִכֹּל הַצְּדָדִים שֶׁל הַסְטָרָא אַחֲרָא, וּמִפְּל שְׂאָר עֲמִין דְּלֹא יִשְׁצוּן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל וּמִכֹּל שְׂאָר הָעַמִּים שֶׁלֹּא יִכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל.

דְּתַנְיָא שְׁלַמְדְנוּ בְּבֵרִייתָא, לֹא יְכַלִּין שְׁנְאִיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל לְאַבְרָאָה לְהוּ אִין שְׁוֹנְאִיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְהַרְעַ לְהֵם, עַד דְּיִשְׂרָאֵל מַחְלִישִׁין חֵילָא דְשְׂכִינְתָא מִקְמִי רַבְרָבִי מִמְּנָן דְשְׂאָר עֲמִין עַד שִׁיִּשְׂרָאֵל בְּעוֹנוֹתֵיהֶם מַחְלִישִׁים אֶת כֹּחַ הַשְׂכִּינָה מִלְּפָנֵי שְׂרֵי

לְהוֹן שְׁנֵאִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל וְשִׁלְטִין עֲלֵיהוֹ, וְגִזְרִין עֲלֵיהוֹ כְּמָה גִזְרִין בִּישִׁין.

וְכַד אֵינוֹן תִּיבִין לְקַבְּלָהּ, הִיא מְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְכָל אֵינוֹן מְמַנָּן רְבִרְבִין, וְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְשְׁנֵאִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְאַתְפָּרְעָא לְהוֹ מִפְּלָא.

וְעַל דָּא, וְהָיָה מַחְנִיף קְדוּשׁ, דְּבַעֵי פֶר נֶשׁ דְּלָא יִסְתָּאב בְּחֻבּוֹי וְיַעֲבֹר עַל פְּתַגְמֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵי עֶבֶיד הָכִי, מְסַאֲבִין לֵיהּ, כְּמָה דְכְּתִיב וְנִטְמַתָּם בָּם בְּלֹא א'.

וְתֵאנָא, מְאֵתָן וְתַמְנִיא וְאַרְבַּעִין שְׁיִפִין בְּגוֹפָא, וְכִלְהוֹ אִסְתָּאבֹן פֶּד אִיהוֹ אִסְתָּאב, כְּלוֹמֵר פֶּד בְּעֵי לְאִסְתָּאבָא, וְעַל דָּא, וְהָיָה מַחְנִיף קְדוּשׁ, מְאֵי מַחְנִיף, אֵלִין אֵינוֹן שְׁיִפֵי גוֹפָא.

מתוק מדבש

מעלה הממונים על שאר העמים, כְּדִין יְכַלִּין לְהוֹן שְׁנֵאִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל וְשִׁלְטִין עֲלֵיהוֹ אוֹז יִכוּלִים לְהֵם שׁוֹנֵאִיהֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְשׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְגִזְרִין עֲלֵיהוֹ כְּמָה גִזְרִין בִּישִׁין וְגִזְרִים עֲלֵיהֶם כְּמָה גִזְרֵי רַעוּת.

וְכַד אֵינוֹן תִּיבִין לְקַבְּלָהּ וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל שְׁבִים בְּתַשׁוּבָה כְּנִגַּד מָה שֶׁפִּגְמוּ בְּשִׁכְינָה, הִיא מְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְכָל אֵינוֹן מְמַנָּן רְבִרְבִין הִיא מְשַׁבְּרַת אֵת כַּח וְתוֹקְפָא שֶׁל כָּל אוֹתָם הַשְּׂרִים הַמְּמוּנִים עַל הָאוֹמוֹת, וְתַבְּרַת חִילָא וְתוֹקְפָא דְשְׁנֵאִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל וְמְשַׁבְּרַת אֵת כַּח וְתוֹקְפָא שֶׁל שׁוֹנֵאֵי יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתְפָּרְעָא לְהוֹ מִפְּלָא וּנְפַרְעַת מֵהֶם מְכַל אֲשֶׁר הִצִּירוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְאִפִּילוּ שְׁעוֹנוֹתֵינוּ גִרְמוּ צְרוּתֵינוּ, אִמְנֵם הֵם שְׁמַחוּ לְשַׁבְּרָנוּ וְעַל דָּא וְעַל זֶה נֹאמֵר וְהָיָה מַחְנִיף קְדוּשׁ הֵינּוּ דְבַעֵי פֶר נֶשׁ דְּלָא יִסְתָּאב בְּחֻבּוֹי, וְיַעֲבֹר עַל פְּתַגְמֵי אוֹרֵייתָא שְׁצִיךְ הָאֲדָם לְהַזְהֵר שְׁלֹא יִטְמָא עֲצָמוּ בְּעוֹנוֹתָיו, וְלֹא יַעֲבוֹר עַל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, דְּאֵי עֶבֶיד הָכִי מְסַאֲבִין לֵיהּ שְׁאֵם הוּא עוֹשֶׂה כֵךְ מְטַמְּאִים אוֹתוֹ, כְּמָה דְכְּתִיב כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר וְנִטְמַתָּם בָּם בְּלֹא א' שְׁהוּא לְשׁוֹן טַמְטוּם, שְׁהַקְלִיפוֹת שֶׁנִּטְמָא בָּהֶם יִטְמְמוּ אֵת לְבוֹ, וְעַל יָדֵי זֶה יִכְשַׁל בְּכַמָּה אִסוּרִים בְּלֹא דַעַת.

וְתֵאנָא וְלַמְדָנוּ כִי מְאֵתָן וְתַמְנִיא וְאַרְבַּעִין שְׁיִפִין בְּגוֹפָא רַמ"ח אַבְרִים יֵשׁ בְּגוֹף הָאָדָם, וְכִלְהוֹ אִסְתָּאבֹן פֶּד אִיהוֹ אִסְתָּאב וְכוּלָם נְטַמְּאִים כְּשֶׁהוּא נְטַמָּא, וְאִפִּילוּ לֹא חֵטָא אֵלֹא בְּאֶבֶר אֶחָד, כְּלוֹמֵר פֶּד בְּעֵי לְאִסְתָּאבָא כְּלוֹמֵר מִיֵּד כְּשֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַטְמֵא עַל יָדֵי אִיזוֹ עֲבִירָה מִיֵּד הוּא נְטַמָּא, כִי הִבֵּא לְהַטְמֵא מֵעַט, מִיֵּד הַטּוֹמְאָה קוֹפְצַת עֲלָיו הִרְבָּה בְּעַל כְּרַחוּ, וְעַל דָּא וְעַל זֶה נֹאמֵר וְהָיָה מַחְנִיף קְדוּשׁ וְשׁוֹאֵל מְאֵי מַחְנִיף עַל מֵי רוֹמְזִים, וְאֵמֵר אֵלִין אֵינוֹן שְׁיִפֵי גוֹפָא אֵלוֹ הֵם אַבְרֵי הַגּוֹף שֶׁהֵיוּ קְדוּשִׁים.

וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דָּבָר, מֵאֵי עֲרוֹת דָּבָר, עֲרִיטָא נּוֹכְרָאָה דְהָאֵי דָבָר, רְמִזַּת פְּמָה דְאֻקִּימָנָא, דְאֵי הָכִי, וְשָׁב מֵאַחֲרֵיהּ וְדָאֵי.
וְעַל דָּא עֲרוֹת אֲשֶׁת אַבִּיךָ לֹא תִגְלֶה, מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְכְּתִיב עֲרוֹת אַבִּיךָ הוּא, פְּמָה דְאֻקִּימָנָא.

מתוק מדבש

ומה שכתוב וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דָּבָר שואל מֵאֵי עֲרוֹת דָּבָר על מה רומזת, ואמר (פ"ג ד"ר) עֲרִיטָא דְהָאֵי דָבָר הערוה של השכינה הנקראת דבר, כלומר תזוהר שלא תחטא ולא תגרום אחיזת החיצונים להשכינה, רְמִזַּת פְּמָה דְאֻקִּימָנָא רומז כמו שביארנו במקום אחר, דְאֵי הָכִי שאם יראה בך ערות דבר, אז וְשָׁב מֵאַחֲרֵיהּ וְדָאֵי פירושו עד עתה היתה השכינה מלפניך, כביכול אתה מביט בה ביראתך, והיא שומרת אותך, עתה שהפכת פניך ממנה בעונותיך, בענין שהיא שבה מלפניך לאחוריך, כמו שכתוב ואותי השלכת אחר גיוך, והחלשת כחה, לכן תשוב גם מאחריך ותסתלק ממך לגמרי ולא תשגיח בך.
וְעַל דָּא ועל זה נאמר עֲרוֹת אֲשֶׁת אַבִּיךָ שהיא השכינה כשהיא בגלות עם ישראל, לֹא תִגְלֶה בעונותיך, מֵאֵי טַעְמָא מהו הטעם, ואמר בְּגִין דְכְּתִיב עֲרוֹת אַבִּיךָ הוּא לפי שכתוב ערות אביך הוא, כלומר שהפגם נוגע גם לקב"ה סוד ז"ל הנקרא אביך, כי הוא ביחד עם השכינה לשמרה בגלותה ולהשפיע לה שפע מעט פְּמָה דְאֻקִּימָנָא כמו שביארנו לעיל.

מעלות הלימוד בספר הזהר

- יח. לימוד ספרי הזהר וכל ספרי הקבלה האמיתית הם תורת ה' תמימה, הן לתת לפתאים ערמה להכין לבם ליראת ה' היא אוצר כל כלי חמדה, הן לזרו האנשים בעשיית המצות כתקנן, הן לפרש תורה שבכתב במדרש נגלה ובמדרש נעלם, הן לקיים דברי חכמים וחידותם הנאמרים בתלמוד.
- יז. זוכה כי חלק הנגלה מתברך בזכרונו.
- ב. כשעוסק בסודות התורה ומכוין לייחד קב"ה ושכינתיה בעת עסק התורה וקיום המצות, זוכה לעשות יחוד לשמה שלא על מנת לקבל פרס.
- בא. על ידי לימוד ספר הזהר זוכה להוסיף שלימות להשכיל בהבנה את כל חלקי נגלות התורה.

המתקדש זוכה לשכון עם המלאכים

(1) **תָּא חֲזִי כְּמָה אַתְרִין מְתוּקְנִין לִיהָ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּהוּא עֲלֵמָא, וּבְכֻלָּהוּ בִּי מוֹתְבֵי לֹוֹן לְצַדִּיקִים, כָּל חַד וְחַד לְפּוּם דְּרֵגִיָּה פְּדָקָא חֲזִי לִיהָ.**

פְּתִיב (תהלים סה ה) **אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵב יִשְׁפֹּן חֲצַרְיָה, דְּקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא קָרִיב לֹוֹן לְגַבְיָה, דְּסֻלְקִין אֵינוֹן נִשְׁמָתִין מִתְּתָא לְעֵילָא, לְאַתְאַחְדָּא בְּאַחְסִנְתִּיהוֹן דְּאַתְתַּקְנֵן לָהּ, יִשְׁפֹּן חֲצַרְיָה, אֲלִין אַתְרִין וְדִרְגִין לְבָר, וּמֵאֵן אֵינוֹן כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (זכריה ג ז) וְנָתַתִּי לָךְ מַהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים**

מתוק מדבש

"מאמר המתקדש זוכה לשכון עם המלאכים" ומבואר בו כי היכלות רבים יש בגן עדן, והם מתוקנים לצדיקים שזוכים להם כפי מדרגת מעשיהם. ומבאר כי המקדש עצמו בעולם הזה זוכה לשכון בחצר הגן עדן שהוא עולם היצירה, ומדורו עם המלאכים הקדושים, וזוכה לעמוד ולשמש בשליחות הקב"ה כמלאכים. ויש שהתקדש יותר וזוכה לשכון בגן עדן העליון שבעולם הבריאה. ויש חסידים שהתקדשו הרבה וזוכים לשכון בעולם האצילות. אבל הרשעים שחטאו והמשיכו על עצמם טומאה, כשמתים מדורם עם רוחות הטומאה שמתמאים אותם גם שם, ויורדים הם לגיהנם. ומסיק כי לכל מצוה יש סגולה פרטית להמשיך אור, ולפי ערכה זוכה האדם המתקדש בה לנחול מדור אחר פטירתו בגן עדן.

(מקור המאמר זוהר פרשת חיי שרה דף קכט ע"ג - קל ע"א, וצנצנאור מתוק מדבש כרך ג עמ' נ-נג)

תָּא חֲזִי כְּמָה אַתְרִין מְתוּקְנִין לִיהָ לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּהוּא עֲלֵמָא בא וראה כמה מקומות והיכלות מתוקנים לו להקב"ה בעולם העליון דהיינו בגן עדן, וּבְכֻלָּהוּ בִּי מוֹתְבֵי לֹוֹן לְצַדִּיקִים ובכולם יש בתי מושב להצדיקים, כָּל חַד וְחַד לְפּוּם דְּרֵגִיָּה פְּדָקָא חֲזִי לִיהָ לִיהָ לְכָל אַחַד וְאַחַד לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ הַרְאוּיָה לוֹ, כִּי יֵשׁ מִקּוּמוֹת מִיּוֹחַדִּים לְכָל מִינֵי צַדִּיקִים, וְהַמִּקּוּמוֹת הֵם מְעוּלִים זֶה מִזֶּה לְפִי גְדוּלַת וּמַעֲלַת אוֹתָם הַצַּדִּיקִים, וְאֵף בְּמִקּוּם אַחַד לְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק נִמְשָׁךְ שִׁפְעָא וְאוּר כְּפִי עֲרֻכּוֹ הַמְּגִיעַ לוֹ. (רמ"ק ומפרשים)

פְּתִיב דוד המלך אמר להקב"ה **אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵב יִשְׁפֹּן חֲצַרְיָה** פירושו אשרי לאותן הנשמות דְּקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא קָרִיב לֹוֹן לְגַבְיָה שהקב"ה קרב אותן אליו, דְּסֻלְקִין אֵינוֹן נִשְׁמָתִין מִתְּתָא לְעֵילָא שעולות אלו הנשמות ממטה למעלה, לְאַתְאַחְדָּא בְּאַחְסִנְתִּיהוֹן דְּאַתְתַּקְנֵן לָהּ להתאחזו בנחלתם שנתקנה להם, ומהי הנחלה יִשְׁפֹּן חֲצַרְיָה פירושו אֲלִין אַתְרִין וְדִרְגִין לְבָר אלו הם המקומות והמדרגות שמחוץ לגן עדן העליון שבבריאה, והיינו שהם נשארים בעולם היצירה הנקרא חצר כלפי עולם הבריאה הנקרא בית, וּמֵאֵן אֵינוֹן כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (זכריה ג ז) וְנָתַתִּי לָךְ מַהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה פירושו אתן לך מהלכים וטיולים בין המלאכים האלה העומדים פה, כמו

הַאֵלֶּה, וְהָאֵי הוּא דְרָגָא בֵּין קַדִּישִׁין עֲלָאִין, וּמֵאֵן דְּזַפְאִין לְדְרָגָא דָּא, אֵינּוֹן שְׁלִיחָן דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא פְּאִינּוֹן מְלֹאכִין, וְעִבְדִּין שְׁלִיחוּתָא תְּדִיר בְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן, בְּגִין דְּאֵלִין תְּדִיר בְּקַדוּשָׁה וְלֹא אֶסְתָּאבוּ.

פְּגוּוֹנָא דָּא מֵאֵן דְּאֶסְתָּאב בְּהָאֵי עֲלָמָא, אִיהוּ מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסָאב, וְכַד נִפְק נְשַׁמְתִּיה מְנִיָּה, מְסָאבִין לִיה, וּמְדוּרִיָּה בֵּין אֵינּוֹן מְסָאבִין, וְאֵלִין אֵינּוֹן מְזִיקִין דְּעֲלָמָא, פְּמָה דְּאֶתְמַשְׁךְ בַּר נֶשׁ גְּרַמְיָה בְּהָאֵי עֲלָמָא, הָכִי הוּא מְדוּרִיָּה וְאֶתְמַשְׁךְ בְּהָהוּא עֲלָמָא, וְאֵינּוֹן רוּחֵי מְסָאבֵי מְסָאבִין לִיה וְעֲאֵלִין לִיה לְגִיָּהֶנּוּם.

תָּא חֲזִי מֵאֵן דְּאֶתְקַדֵּשׁ וְנָטִיר גְּרַמְיָה בְּהָאֵי עֲלָמָא דְּלֹא אֶסְתָּאב, מְדוּרִיָּה בְּהָהוּא עֲלָמָא בֵּין אֵינּוֹן קַדִּישִׁין עֲלָאִין, וְעִבְדִּין שְׁלִיחוּתָא תְּדִיר,

מתוק מדבש

שכתוב שם ויאמר אל העומדים לפניו (מלכות), וְהָאֵי הוּא דְרָגָא בֵּין קַדִּישִׁין עֲלָאִין וְזוּ הִיא מְדַרְגָּה יְדוּעָה בֵּין מְלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים שְׁבַע־עוֹלָם הַיְצִירָה, וּמֵאֵן דְּזַפְאִין לְדְרָגָא דָּא וְאֵלּוּ שְׁזוּכִים לְמַדְרַגָּה זוֹ, אֵינּוֹן שְׁלִיחָן דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא פְּאִינּוֹן מְלֹאכִין הֵם נַעֲשִׂים שְׁלִיחִים שֶׁל רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם כְּמוֹ הַמְּלֹאכִים, וְעִבְדִּין שְׁלִיחוּתָא תְּדִיר בְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן וְעוֹשִׂים שְׁלִיחוּת תְּמִיד בְּרַצוֹן רְבוּנָם, בְּגִין דְּאֵלִין תְּדִיר בְּקַדוּשָׁה וְלֹא אֶסְתָּאבוּ לְפִי שְׁאֵלוֹ הִיוּ תְּמִיד בְּקַדוּשָׁה וְלֹא נִטְמְאוּ לְכֵן זֻכְרִים לְמַדְרַגָּה זוֹ, וְעֲלִיהֶם אָמַר דוד שאשרי חלקם. (רמ"ק ומפרכסים)

פְּגוּוֹנָא דָּא מֵאֵן דְּאֶסְתָּאב בְּהָאֵי עֲלָמָא כַּעֲיִן זֶה מִי שְׁנִטְמָא בְּעוֹנוֹתָיו בִּזְהַר הָעוֹלָם, אִיהוּ מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מְסָאב הוּא מְמַשֵּׁךְ עֲלֵיו רוּחַ הַטּוֹמָאָה, וְכַד נִפְק נְשַׁמְתִּיה מְנִיָּה מְסָאבִין לִיה וְכַשְׁנִשְׁמַתּוּ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ מְטַמְאִים אוֹתוֹ, וּמְדוּרִיָּה בֵּין אֵינּוֹן מְסָאבִין וְדִירְתוֹ בֵּין אוֹתָם רוּחוֹת הַטְּמָאוֹת, וְאֵלִין אֵינּוֹן מְזִיקִין דְּעֲלָמָא וְאֵלּוּ נַעֲשִׂים מְזִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם, פְּמָה דְּאֶתְמַשְׁךְ בַּר נֶשׁ גְּרַמְיָה בְּהָאֵי עֲלָמָא כִּי כְּמוֹ שְׁמַמְשִׁךְ הָאָדָם אֶת עַצְמוֹ בִּזְהַר הָעוֹלָם, הָכִי הוּא מְדוּרִיָּה וְאֶתְמַשְׁךְ בְּהָהוּא עֲלָמָא כֵּן הוּא מְדוּרוֹ וְלֹאוֹתוֹ צַד נִמְשַׁךְ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְאֵינּוֹן רוּחֵי מְסָאבֵי מְסָאבִין לִיה וְאוֹתָם רוּחוֹת הַטְּמָאוֹת מְטַמְאִים אוֹתוֹ, וְעֲאֵלִין לִיה לְגִיָּהֶנּוּם וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְגִיָּהֶם.

תָּא חֲזִי מֵאֵן דְּאֶתְקַדֵּשׁ וְנָטִיר גְּרַמְיָה בְּהָאֵי עֲלָמָא דְּלֹא אֶסְתָּאב בָּא וְרָאָה מִי שְׁמַקְדֵּשׁ עַצְמוֹ וְשׁוֹמֵר עַצְמוֹ בִּזְהַר הָעוֹלָם שְׁלֹא יִהְיֶה נִטְמָא, מְדוּרִיָּה בְּהָהוּא עֲלָמָא בֵּין אֵינּוֹן קַדִּישִׁין עֲלָאִין בֵּין מְלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים, וְעִבְדִּין שְׁלִיחוּתָא

וְאֵלֵּיךְ קָיָמִי בַחֲצָר, כִּמָּה דָאֵת אָמַר (שמות כו ט) אֵת חֲצָר הַמִּשְׁכָּן, וְאֵת אַחֲרָנִין דְּאֵינוֹן לָגוּ יִתִּיר דְּלָאוּ אֵינוֹן בַּחֲצָר אֶלָּא בְּבֵיתָא, כִּמָּה דָאֵת אָמַר (תהלים סה ה) נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ, אָמַר דְּוֹד נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ, פִּיֹן דְּאָמַר יִשְׁכֵּן חֲצָרֶיךָ, אֲמַאי כְּתִיב נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ, יִשְׁבַּע בְטוֹב בֵּיתְךָ מִיִּבְעֵי לֵיהּ, כִּמָּה דְכְּתִיב יִשְׁכֵּן, אֶלָּא הָא תְּנִינָן, לֵית יִשְׁיבָה בְּעִזְרָה אֶלָּא לְמַלְכֵי בֵית דְּוֹד בְּלַחֲוֹדֵיהוּ.

וְאֵית אַתְר לַחֲסִידֵי עֲלִינוֹנִין דְּעִילֵי לָגוּ, וּמֵאֵן אֵינוֹן, כְּדְכְּתִיב (במדבר ג ח) וְהַחֹנִיִּם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן קִדְּמָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִזִּרְחָה, מִשָּׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו וְגו', וְכִמָּה מְדוֹרִין עַל מְדוֹרִין, וְנִהוֹרִין עַל נִהוֹרִין,

מתוק מדבש

תְּדִיר וְהֵם עוֹשִׂים שְׁלִיחוֹת שֶׁל הַקַּב"ה תָּמִיד, וְאֵלֵּיךְ קָיָמִי בַחֲצָר וְאֵלוּ נַחֲשָׁבִים כְּעוֹמְדִים בַּחֲצָר כִּמָּה דָאֵת אָמַר אֵת חֲצָר הַמִּשְׁכָּן וְעֵלִיהֶם נֹאמַר יִשְׁכֹּן חֲצִירֶךָ, וְאֵית אַחֲרָנִין דְּאֵינוֹן לָגוּ יִתִּיר דְּלָאוּ אֵינוֹן בַּחֲצָר אֶלָּא בְּבֵיתָא וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם שְׁהֵם בְּפִנְיֵי מִיּוֹת יוֹתֵר וְאֵינִם עוֹמְדִים בַּחֲצָר אֶלָּא בְּבֵית, הֵינּוּ שׁוֹכִיִּם לַעֲלוֹת לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְלִקְבֹּל מִשָּׁם נִשְׁמָה, שָׁם הוּא עוֹלָם הַנִּשְׁמוֹת כִּמָּה דָאֵת אָמַר נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ. וּמוֹסִיף לִפְרֹשׁ אָמַר דְּוֹד, נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ וְקִשָּׁה פִּיֹן דְּאָמַר יִשְׁכֵּן חֲצָרֶיךָ כְּמַדְבֵּר בְּעַד אַחַר, אֲמַאי כְּתִיב נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ כְּמַדְבֵּר בְּעַד וּבְעַד אַחֲרֵיהֶם שְׁעָמוּ, יִשְׁבַּע בְטוֹב בֵּיתְךָ מִיִּבְעֵי לֵיהּ כְּמַדְבֵּר בְּעַד אַחַר כִּמָּה דְכְּתִיב יִשְׁכֵּן, וּמִתְרַן אֶלָּא הָא תְּנִינָן אֶלָּא הָרִי לְמַדְנֵוּ כִּי לֵית יִשְׁיבָה בְּעִזְרָה אֶלָּא לְמַלְכֵי בֵית דְּוֹד בְּלַחֲוֹדֵיהוּ וְלִכְּוֹן אָמַר עַל עֲצָמוּ וְעַל שְׁאֵר מַלְכֵי בֵית דְּוֹד נִשְׁבְּעָה בְטוֹב בֵּיתְךָ, פִּירוּשׁ שְׁנוּכָה לְנִשְׁמָה מְעוֹלָם הַבְּרִיאָה שֶׁהוּא סוּד יִשְׁיבָה בְּעִזְרָה, וְשָׁם נִשְׁבְּעָה מִזִּיּוּ הַשְּׁכִינָה, (כְּמוֹ שֶׁהַעֲזָרָה הֵיטָה עֵינָן לְהִיכֹל, כֵּן עוֹלָם הַבְּרִיאָה נִשְׁבַּע לְעוֹלָם הַאֲצִילוֹת שֶׁהוּא סוּד הֵיכֹל, אֲלֵל הוּא נִשְׁבַּע לְנִשְׁמָת צִיַּת לְעוֹלָם הַיְצִירָה שֶׁהוּא סוּד הַחֲרָה).

(רמ"ק ורמ"ג ומפרשים)

וְאֵית אַתְר לַחֲסִידֵי עֲלִינוֹנִין דְּעִילֵי לָגוּ וְיֵשׁ מְקוֹם לַחֲסִידֵי עֲלִינוֹן שְׁנַכְסִים עוֹד יוֹתֵר בְּפִנְיֵי מִיּוֹת דֵּהֵינּוּ לְעוֹלָם הַאֲצִילוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת הֵיכֹל וְזוֹכִים מִשָּׁם לְנִשְׁמָה קְדוּשָׁה, וּמֵאֵן אֵינוֹן וְיֵשׁ הֵם הַזּוֹכִים לְזוֹה כְּדְכְּתִיב וְהַחֹנִיִּם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן קִדְּמָה פִּירוּשׁ לִפְנֵים וְלַמַּעֲלָה מְעוֹלָם הַבְּרִיאָה הַנִּקְרָא מִשְׁכֵּן, לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִזִּרְחָה וְהֵם זּוֹכִים לְאוֹר עֲלִינוֹן מִהַתְּפָאֶרֶת דַּאֲצִילוֹת הַנִּקְרָא מִזְרַח, מִשָּׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו וְגו' וְכֵל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם מֵאֵרִי קְבֵלָה עִמָּהֶם, וְעֵלִיהֶם נֹאמַר קְדוּשׁ הֵיכֹל, פִּירוּשׁ מִי שֶׁהוּא קְדוּשׁ נִכְנַס בְּתוֹךְ הֵיכֹל, וְכִמָּה מְדוֹרִין עַל מְדוֹרִין וְכִמָּה מְדוֹרִים עַל מְדוֹרִים, וְנִהוֹרִין עַל נִהוֹרִין וְאוֹרוֹת עַל

מִתְפָּרֵשׁ בְּהוּא עֲלָמָא, וְכָל חַד אֲכָסִיף מִנְהוֹרָא דִּיחֲבָרְיָה, פְּמָה דְעוֹבְדֵין אַתְפָּרֵשׁ בְּהַאי עֲלָמָא, הָכִי נְמִי דְיֻכְתֵּין וְנְהוֹרִין מִתְפָּרֵשׁ בְּהוּא עֲלָמָא.

מתוק מדבש

אורות מִתְפָּרֵשׁ בְּהוּא עֲלָמָא נבדלים ונחלקים בעולם העליון בגן עדן להרבה מיני מדרגות הצדיקים, כי בכל מדרגה יש כמה מיני היכלות וחופות אלו למעלה מאלו, ולכל אחד באה הארה כפי אותו המדור ששוכן בו, והגם שיש למעלה ישיבות שיושבות שם יחד הנשמות ולומדות תורה בישיבה אחת, עם כל זה בעת חילוק האורות יתנו לכל אחת ואחת כפי זכויתה לאחת הרבה ולאחת מעט, וזה שאמר וְכָל חַד אֲכָסִיף מִנְהוֹרָא דִּיחֲבָרְיָה וְכָל אֶחָד מִתְבִּיִשׁ מֵהָאָרָה שֶׁקָּבַל חֲבֵרוֹ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, רָצָה לוֹמַר שֶׁכֵּל צָדִיק וְצָדִיק נְכוּה מְחֻפֵּת חֲבֵרוֹ עַל שֶׁלֹּא טָרַח כְּמוֹהוּ לְהַשִּׁיג מֵעֲלָתוֹ, וְאָמַר כִּי פְּמָה דְעוֹבְדֵין אַתְפָּרֵשׁ בְּהַאי עֲלָמָא כְּמוֹ שֶׁהַמַּעֲשִׂים נִבְדָּלִים בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, הָכִי נְמִי דְיֻכְתֵּין וְנְהוֹרִין מִתְפָּרֵשׁ בְּהוּא עֲלָמָא כְּמוֹ כֵּן הַמְקוּמוֹת וְהָאוּרוֹת שֶׁלָּהֶם נִבְדָּלִים בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, רָצָה לוֹמַר כִּי לְכָל מִצְוָה יֵשׁ סְגוּלָה אַחֶרֶת לְפִתּוּחַ הַמְקוּרוֹת שֶׁל הָאוּרוֹת שֶׁל מַעֲלָה, וְלִפִּי עֲנִין מַעֲשֵׂה הַמִּצְוָה שַׁעֲשֵׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֵּן יִפְתַּח הָאוֹר לְמַעֲלָה וְנַעֲשֵׂה מֵאוֹתוֹ הָאוֹר חוֹפֵה לְאוֹתוֹ הַצָּדִיק שֶׁגָּרַם זֹאת. (רמ"ק ורל"ג ומפרשים)

מעלות הלימוד בספר הזהר

- כב. זוכה לשלימות, וזכה ינצל מלהתגלגל עוד הפעם.
- כג. זוכה לקיום כל לימודו בכל חלקי התורה כולה.
- כד. זוכה להשיג ולהודיע בעולם את כבוד תורה.
- כה. זוכה שנשמתו יהיה לה ליווי ושמירה בעת יציאתה מהעולם.
- כו. זוכה לתועלת רבה בימות המשיח ובעולם הבא.
- כז. לא יהיה בבושת פנים בעולם הבא.
- כח. זוכה להיות נקרא "משכיל", ויזהיר כוזהר הרקיע לעתיד לבא.

קדושת האברים

(ח) **וּבְכָל אֶבֶר וְאֶבֶר בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאִמְלָכָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְתַקְנָא לִיה אֶתְר דְּכִיָּא וּנְקִיָּא לְשִׁרְיָא לִיה תַּמָּן, וּבְגִין דָּא צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְבַעְרָא מַגִּיהָ מִכָּל אֶבֶר וְאֶבֶר, כֹּל מַחְשְׁבִין וְכָל הִרְהוּרִין בִּישִׁין**

מתוק מדבש

"מאמר קדושת האברים" ומבואר בו כי צריך האדם לקדש את עצמו ולקיים מצות שעל ידם ישרה הקב"ה על אבריו, כי אין הקב"ה שורה על אבר הפגום בחטא. ומבאר לדוגמא כי המניח תפלין בראשו ובורועו, הנה שורה אור קדושת המצוה על ראשו וזרועו, והמלאכים השייכים למצות תפלין מתקבצים על ראשו וזרועו, ושומרים אותו מהחיצונים ומחולאים רעים. ומבאר עוד כי האדם נקרא עולם קטן, לפי שאבריו מסודרים על הספירות העליונות, ולכן המתקדש וממליך את הקב"ה על אבריו, נחשב לו כאילו המליך לקב"ה על כל העולם. ומסיק כי שכר המתקדש לא ניתן להגלות, כדי שלא יהיה האדם עובד על מנת לקבל פרס. (מקור המאמר נקונו זהר ט' ע דף קל ע"ב גדילוג, וצביאור מתוק מדבש כרך ג עמ' טט-תיג)

כהקדמה למאמר הבא, אנו מדפיסים כאן את הסדר, איך שיעשה האדם עצמו מרכבה לשכינה, ומקורו בשער רוח הקודש יחוד כ"א, דף נו ע"ב בדפוס ירושלים

הריני מכוין לעשות את עצמי כסא ומרכבה לשכינה הקדושה, ראשי (כתר) כסא להוי"ה בניקוד קמ"ץ יְהוָה. ושני מוחין שבו, והם סוד י"ה, מוחי ימין (סכמה) לִיהוּה, מוחי שמאל (צניח) לִיהוּה. אזני ימין יו"ד ה"י וא"ו ה"ה (גימטריא און), אזני שמאל יו"ד ה"י וא"ו ה"ה (גימטריא און). עיני ימין יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה (גימטריא עין), עיני שמאל יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה (גימטריא עין). חוטמי יו"ד ה"י וא"ו ה"י (גימטריא חוטם). פי יו"ד ה"י וא"ו ה"י עם כ"ב אותיות היוצאות דרך חמשה מוצאות הפה, אחת-ע"ב בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ (גימטריא פ"ה). זרועי ימין (חסד) לִיהוּה. זרועי שמאל (גבורה) לִיהוּה. גופי (סוד ו' שהא' המפארת) ליהוה. ירך ימין (נחם) לִיהוּה. ירך שמאל (הוד) לִיהוּה. ברית קודש (יסוד) ויהוהוהו. עטרה (מלכות) יהוה.

ואמר רבי שמעון **וּבְכָל אֶבֶר וְאֶבֶר** של האדם ששורה בו השם יהו"ה, **בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאִמְלָכָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** צריך האדם להמליך את הקב"ה ולקבל עליו עול מלכות שמים, **וּלְתַקְנָא לִיה אֶתְר דְּכִיָּא וּנְקִיָּא לְשִׁרְיָא לִיה תַּמָּן** ולתקן לו מקום טהור ונקי מן העונות, כדי להשרות שם את הקב"ה, כי הוא אינו שורה באבר פגום, **וּבְגִין דָּא צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְבַעְרָא מַגִּיהָ מִכָּל אֶבֶר וְאֶבֶר** ובשביל זה צריך האדם לבער ממנו מכל אבר ואבר **כֹּל מַחְשְׁבִין וְכָל הִרְהוּרִין בִּישִׁין דְּטַנוּפִין דְּאִינוּן קְלִיפִין** כל המחשבות שבמוח וכל ההרהורים רעים והמטונפים שבלב שהם מצד הקליפות, ורצה לומר שצריך להזהר מלהרהר לעשות עבירה באחד מאבריו, כגון להסתכל בעיניו בעריות, או

דְּטַנּוּפִין דְּאִינוּן קְלִיפִין, וְצָרִיךְ לְאוּקְדָא לֹון בְּכָל פְּקוּדִין פְּשָׁרִים, דְּשָׂרִיין
עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר.

דְּאִינוּן גְּרוּת, דְּכָל פְּקוּדָא נֵר אֶתְקְרִיאַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ו כג)
פִּי נֵר מְצֹוּה. (שם כ כו) נֵר יְהוּ"ה נְשָׁמַת אָדָם, וּבָהּ צָרִיךְ לְמַהוּי
(שם) חוּפֵּשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵטָן, וּלְבַעֲרָא מַנְיֵיהּוּ שְׂאוּר וְחֻמְץ, מוּץ וְתַבָּן.

דְּכָל פְּקוּדָא דְשָׂרְיָא עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וְכָל חֲזִילִין
וּמְשָׂרִיין דְּמִלְאָכִין דְּתַלְיִין מַנְיָה, כְּלָהּוּ אֶתְפַּנְשׁוּ לָהּ הוּא אֲבָר,
וְנִטְרִין לֵיהּ מִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין.

אֲלָא אִם הָהוּא אֶתֶר דְּהָהוּא אֲבָר אִיהוּ פְּגוּם בְּחֻבָּה דְּעֵבִיד בְּר נָשׁ,

מתוק מדבש

לדבר בפיו דבורים אסורים וכיוצא בזה, כי אותם ההרהורים שהם הקליפות, נדבקות באותם
האברים שחשב לעשות בהם רע, (ה"ג הגר"א) וְצָרִיךְ לְאוּקְדָא לֹון בְּכָל פְּקוּדִין דְּשָׂרִיין
עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר וְצָרִיךְ לְשַׂרוּף לְאוּתָם הַקְּלִיפּוֹת, עַל יְדֵי אֵשׁ קוּדֵשׁ הַשּׁוּרָה עַל אוֹתוֹ
הָאֲבָר בְּקִיּוּם הַמְּצוּוֹת הַשְּׂיִיכוֹת לְאוֹתוֹ הָאֲבָר.

ומפרש ואמר דְּאִינוּן גְּרוּת כי המצות הם נקראות גְּרוּת, דְּכָל פְּקוּדָא נֵר אֶתְקְרִיאַת כי
כל מצוה נקראת נֵר, הָדָא הוּא דְכְּתִיב זהו שכתוב פִּי נֵר מְצֹוּה ועל ידי אש
הנרות של רמ"ח מצות עשה, שורפים ומבערים את הקליפות השורות באברים על ידי
הרהורי עבירה. ועוד כתוב נֵר יְהוּ"ה נְשָׁמַת אָדָם שגם הנשמה נקראת נֵר, לכן וּבָהּ
צָרִיךְ לְמַהוּי חוּפֵּשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵטָן ובכח הנשמה צריך לחפש את כל חדרי בטן, שהם
ההרהורים שבקירות לבו המטרידות אותו מעבודת קונו, וצריך לבערם ולבטלם, וּלְבַעֲרָא
מַנְיֵיהּוּ וְצָרִיךְ לְבַעַר מֵהֶם שְׂאוּר וְחֻמְץ, מוּץ וְתַבָּן שהם ארבע קליפות

ואמר עוד דְּכָל פְּקוּדָא דְשָׂרְיָא עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר שכל מצוה ששורה על כל אבר
ואבר שעושה בהם המצות, דְּהֵינּוּ הַמְּנִיחַ תַּפְּלִין עַל זְרוּעוֹ וְעַל רַאשׁוֹ, שורה אור
המצוה בראשו ובזרועו, אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ יש להמצוה שם ידוע שבספירות העליונות,
כפי שורש אותה המצוה באיזו ספירה מהספירות, וְכָל חֲזִילִין וּמְשָׂרִיין דְּמִלְאָכִין דְּתַלְיִין
מַנְיָה וְכָל הַצְּבָאוֹת וּמַחֲנוֹת הַמַּלְאָכִים שְׂתִלוּם מִן אוֹתָהּ הַמְּצוּה, כְּלָהּוּ אֶתְפַּנְשׁוּ לָהּ הוּא
אֲבָר כֹּלָם מִתְקַבְּצוֹת לְאוֹתוֹ הָאֲבָר שֶׁעָשָׂה בּוֹ הַמְּצוּה, וְנִטְרִין לֵיהּ מִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין
ושומרים אותו מכל חלאים רעים, דְּהֵינּוּ שְׂשׁוּמְרִים אוֹתוֹ מֵאֲחִיזוֹת הַקְּלִיפּוֹת הַמְּבִיאוֹת לְאִדָם
חֹלָאִים רַעִים רַח"ל.

אֲלָא אִם הָהוּא אֶתֶר דְּהָהוּא אֲבָר אִיהוּ פְּגוּם בְּחֻבָּה דְּעֵבִיד בְּר נָשׁ אלא אם
אִתּוֹ מְקוּם שֶׁל אוֹתוֹ הָאֲבָר שֶׁבְשׁוּרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ הוּא פְּגוּם בְּחֻטָּא שֶׁעָשָׂה הָאִדָם, וְגַרְם

קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא שְׂרִיָא בְּהוּא אֲבָר, דְּעֵלְיָה אֲתָמַר (עֵיין ויקרא
כא יח) כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב.

וְאֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ פְּלָהוּ אֵינוֹן מְסוּדְרִין עַל סְדְרֵי בְּרֵאשִׁית, וּבְגִין דָּא
אֲתִקְרִי בַר נֶשׁ עוֹלָם קֶטָן, וּמֵאֵן דְּאֲמַלִּיף לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
עַל כֹּל אֲבָר וְאֲבָר, כְּאֵלוֹ אֲמַלִּיף לִיהַ עַל כֹּל עֲלָמָא.

וְאֲגָרָא דְּבַר נֶשׁ דְּאֲמַלִּיף לִיהַ עַל כֹּל אֲבָר וְאֲבָר לָא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ
לְגַלְאָה, דְּאֵלִין אֵינוֹן טַעְמֵי מְצוּוֹת דְּלֹא אֲתִיְהִיבוּ לְגַלְאָה,
בְּגִין דְּלֹא יְהֵא בַר נֶשׁ עוֹבֵד לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל מְנַת לְקַבַּל פְּרָס.

מתוק מדבש

שם אחיות הקליפות, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא שְׂרִיָא בְּהוּא אֲבָר אז אין הקב"ה שורה
באותו האבר, כי אין הקדושה שורה יחד עם הקליפה, דְּעֵלְיָה אֲתָמַר שעליו נאמר כֹּל
אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב כל אבר שיש בו מום ופגם, לא יוכל להמשיך עליו קדושת
המצוה השייכת לאותו האבר. (רמ"ק ומפּרָשֵׁי)

וְאֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ פְּלָהוּ אֵינוֹן מְסוּדְרִין עַל סְדְרֵי בְּרֵאשִׁית וְכֹל הָאֲבָרִים שֶׁל הָאָדָם
הֵם מְסוּדְרִים עַל סְדְרֵי מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְרַצָּה לומר שהם מסודרים לפי אברי
הספירות בקומת אדם העליון, וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי בַר נֶשׁ עוֹלָם קֶטָן ובשביל זה נקרא
האדם עולם קטן, כי כל מה שיש בעולם הגדול, דהיינו באדם העליון, יש דוגמתו באדם
התחתון, וּמֵאֵן דְּאֲמַלִּיף לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל כֹּל אֲבָר וְאֲבָר ומי שממליך את
הקב"ה על כל אבר ואבר, על ידי קיום המצות התלויות באבריו, כְּאֵלוֹ אֲמַלִּיף לִיהַ עַל
כֹּל עֲלָמָא נחשב לו כאילו המליך אותו על כל העולם, כי על ידי קיום המצות נעשה
הקב"ה למלך על כל העולם.

ואמר עוד כי וְאֲגָרָא דְּבַר נֶשׁ דְּאֲמַלִּיף לִיהַ עַל כֹּל אֲבָר וְאֲבָר שכרו של האדם
שהמליך את הקב"ה על כל אבר ואבר, על ידי קיום המצות התלויות באותם האברים,
לָא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְגַלְאָה לא ניתנה רשות לגלות שכרו הגדול, דְּאֵלִין אֵינוֹן טַעְמֵי
מְצוּוֹת דְּלֹא אֲתִיְהִיבוּ לְגַלְאָה שאלו הם השגת הסודות של טעמי המצוות שלא ניתנה
רשות לגלותם, ועל זה אמרו חז"ל (נמס' סבט פ"ג מ"א) הוּי זְהִיר בְּמִצְוָה קְלָה כְּבַחְמוּרָה
שאינ אתה יודע מתן שכרן של מצות, ועוד בְּגִין דְּלֹא יְהֵא בַר נֶשׁ עוֹבֵד לְקִדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא עַל מְנַת לְקַבַּל פְּרָס כדי שלא יהא האדם עובד להקב"ה על מנת לקבל
פרס, כי אם ידע מתן שכר המצות יחשוב על השכר שיקבל בקיום המצוה, ויפגום בשלימות
המצוה.

אָבֵל בְּרִי, מְלִין אֲלִין דְּלֵא צְרִיכִין לְאַתְגְּלִיא, יְהוֹן טְמִירִין בְּלִפְנֵי, עֲלִייהוּ אֲתִמֵּר (ישעיה כג יח) לְאַכּוֹל לְשִׁבְעָה וְלִמְכָסָּה עֲתִיק, מְלִין עֲתִיקִין דְּלֵא אֲתִמְסְרוּ לְגִלְגָּאָה יְהוֹן טְמִירִין בְּלִפְנֵי.

מתוק מדבש

ואמר רבי שמעון לבנו אָבֵל בְּרִי בני רבי אלעזר מְלִין אֲלִין דְּלֵא צְרִיכִין לְאַתְגְּלִיא אלו הדברים שאין צריכים לגלות לאחרים, יְהוֹן טְמִירִין בְּלִפְנֵי יהיו טמונים ונסתרים בלבך כפי שלמדתיך, ולא תגלם לאחרים, עֲלִייהוּ אֲתִמֵּר עליהם נאמר לְאַכּוֹל לְשִׁבְעָה, וְלִמְכָסָּה עֲתִיק (פירוש ולמנוש משומת, רש"י), והיינו מְלִין עֲתִיקִין שתכסה הדברים והסודות שכיסה עתיק יומין, דְּלֵא אֲתִמְסְרוּ לְגִלְגָּאָה שלא ניתנו לגלות לאחרים, יְהוֹן טְמִירִין בְּלִפְנֵי יהיו טמונים בלבך כפי שלמדתיך, ותהרהר בהם שלא תשכחם. (הגר"א ומפדש"ס)

מעלות הלימוד בספר הזהר

כט. זוכה שתאחו ותדבק נשמתו בעולם האצילות.

ל. זוכה להיות מחובר עם השכינה הקדושה, ולהיות נשמתו קבועה ולא מוטלטלת.

לא. עתיד הקב"ה להשכילו את אשר אינו מבין עתה, אם בעולם הזה ואם בעולם הבא.

לב. אפילו בגירסת ספר הזהר משיג מעלה גדולה.

לג. על ידי לימוד הזהר זוכה להודרך.

לד. זוכה להתקשרות אור האין סוף.

לה. תקון לבעל תשובה.

לו. תקון גדול לנשמה.

לז. סגולה לטהר ולקדש הנפש.

לח. סגולה לכלות מדות ותאוות רעות.

לט. זוכה לבנות עולמות.

קדושת המחשבה

(ט) אֶסְתַּמֵּר מִהֲרֵהוּרָא בִישָׂא, מִהֲרֵהוּרָא דְמִשְׁקֵר בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, מְסָאִיב
נְהָרָא וְנַחְלָא מְקוּרָא דִישְׂרָאֵל, דִּיהִיב מוֹתָא לְנַפְשָׂא, וְתַבִּירו
לְגַרְמִיָּה, לֵית לִיהָ קִיּוּמָא פְּלִל.

הֲרֵהוּרָא דְמְסָאִיב הֵהוּא מְקוּרָא דִילִיָּה, עֶבִיד אֵילָנָא דְשִׁקְרָא, בְּגִין

מתוק מדבש

"מאמר קדושת המחשבה" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר מהרהורי עבירה שלא יבוא לידי טומאה. ומבאר כי על ידי הרהורי עבירה נקרא משקר בקב"ה לפי שמורה כאילו אין הקב"ה יודע מחשבתו, ופוגם בשורש נשמתו למעלה, ולא נמשך לו שפע מאור עליון, והחיצונים נאחזים בו, ואינו רואה טוב לעולם. אבל הרהור טוב וקדושת המחשבה עולים למעלה וממשיכים שפע ואור מכל המדות לנשמתו וגופו, בעולם הזה ולעולם הבא. ומסיק כי כל הקדושות שבעולם נמשכות על ידי הרהורים טובים.

(מקור המאמר צהר פרשת ויאל נסמתי תורה דף קנד ע"ג - קנה ע"א, ונציאור מתוק מדבש כרך ג עמ' תסח-ע)

הנה קול הכרוז של השכינה אומר אֶסְתַּמֵּר מִהֲרֵהוּרָא בִישָׂא תזהר ותשמר מלהרהר הרהורי עבירה ביום כדי שלא תבוא לידי טומאה בלילה, שעל ידי זה תתדבק בקליפות הנקראות נגעי בני אדם, מִהֲרֵהוּרָא דְמִשְׁקֵר בְּאֵילָנָא דְחַיִּי תשמר מהרהור המשקר בעץ החיים, רצה לומר שאם נטמא בלילה על ידי שהרהר ביום הוא מטמא את נשמתו ששורשה מהתפארת שהוא עץ החיים, אי נמי על ידי הרהור עבירה הוא משקר בהקב"ה שהוא סוד עץ החיים, כי מורה שאינו מאמין שהקב"ה יודע מחשבות בני אדם, שאילו היה מאמין שהוא יתברך בוחן כליות ולב לא היה מהרהר בהרהורים רעים, מְסָאִיב נְהָרָא וְנַחְלָא מְקוּרָא דִישְׂרָאֵל ומטמא את הנהר והנחל שהוא היסוד וגם את התפארת ששם מקור נשמות ישראל, ורצה לומר שפוגם בשורש נשמתו שאותו השורש נשאר חשוך בלי אור והשפעה, אֲנַל לֹא ח"ו שמגיע פגמו לתפארת וליסוד דאלילות, דִּיהִיב מוֹתָא לְנַפְשָׂא הרהור נותן מות לנפש, כי רשעים בחייהם קרוים מתים, וְתַבִּירו לְגַרְמִיָּה ושכירה לעצמותיו רצה לומר שלא יקום בתחיית המתים, לֵית לִיהָ קִיּוּמָא פְּלִל אין לו קיום כלל בעת תחיית המתים. (רמ"ק ומפרשים)

ומפרש עוד כי הֲרֵהוּרָא דְמְסָאִיב הֵהוּא מְקוּרָא דִילִיָּה הרהור העבירה מטמא את מקור שורש נשמתו כנ"ל, ועל ידי זה לא ימשך שפע וחיות רוחני לנשמתו שבגופו, עֶבִיד אֵילָנָא דְשִׁקְרָא ועושה ומגדל את אילן השקר שהוא הס"מ, בְּגִין דִּהֵהוּא הֲרֵהוּרָא

דִּהְיוּא הִרְהוּרָא סְלָקָא וְאַחֲלַף נַפְשָא תַּחוּת נַפְשָא, אֵילְנָא דְחַיִּי אֶסְתַּלַּק, וְאֵילְנָא דְמוֹתָא אֶתְתַּקִּיף בֵּיהּ, נַפְשָא מִתְמָן מְשִׁיף, וְוִי לִיה דְאַתְעַקֵּר בְּהִיוּא הִרְהוּרָא מְגוּ אֵילְנָא דְחַיִּי, וְאַתְדַּבֵּק בְּאֵילְנָא דְמוֹתָא, עֲנַפִּין לִית בֵּיהּ, לָא חֲמָא טְבָא לְעֵלְמִין, יְבִשָּׂא אִיהוּ בְּלֵא לַחוּתָא פְּלֵל, אֲנַבְיָה מְרִיר פְּלַעְנָה, עַלְיָה אֶתְמַר (ירמיה יז) וְהָיָה פְּעָרְעָר בְּעַרְבָה, וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא טוֹב וְגו'.

בְּגִין דְהִרְהוּרָא טְבָא סְלִיק לְעֵילָא, אַחֲדִיד בְּאֵילְנָא דְחַיִּי, אֶתְתַּקִּיף בְּעֲנַפִּין, אֲכִיל מְאֲנַבְיָה, כֹּל קְדוּשִׁין וְכֹל בְּרַכָּאן נַפְקִין מִנֵּיהּ, אַחְסִין חַיִּין

מתוק מדבש

סְלָקָא וְאַחֲלַף נַפְשָא תַּחוּת נַפְשָא כִּי הִרְהוּר הֶעֱבִירָה עוֹלָה לַמַּעֲלָה וְגוּרָם לַהֲחִלִּיף אֶת נַפְשׁוֹ הַקְּדוּשָׁה בַּנַּפֶּשׁ מִהַקְּלִיפָה, כִּי עַל יְדֵי הַהִרְהוּר אֵילְנָא דְחַיִּי אֶסְתַּלַּק עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא הַתַּפְּאֵרֶת לְקְדוּשָׁה מְקוּר נִשְׁמָתוֹ מִסְתַּלַּק שִׁפְעוּ מִמֶּנּוּ, וְאֵילְנָא דְמוֹתָא אֶתְתַּקִּיף בֵּיהּ וְעֵץ הַמּוֹת שֶׁהוּא הַס"מ נֶאֱחָז בּוֹ, נַפְשָׁא מִתְמָן מְשִׁיף, וְאִז נַפְשׁוֹ מוֹשַׁכְתָּ אֶת חַיּוֹתָה מִמֶּנּוּ רַח"ל, וְוִי לִיה דְאַתְעַקֵּר בְּהִיוּא הִרְהוּרָא מְגוּ אֵילְנָא דְחַיִּי אוּי לוֹ שְׁבַסִּיבַת אוֹתוֹ הַהִרְהוּר נַעֲקֵר מֵעֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא הַתַּפְּאֵרֶת שֶׁשֶׁם שׁוֹרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְאַתְדַּבֵּק בְּאֵילְנָא דְמוֹתָא וְנִתְדַבֵּק בַּס"מ שֶׁהוּא אֵילֵן הַמּוֹת, עֲנַפִּין לִית בֵּיהּ עֲנַפִּי עֵץ הַחַיִּים אֵינֶם עֲמוּ, רְצָה לִוְמֵר שֶׁאֵינּוּ מְקוּשֵׁר אֶפְּלוֹ בְּעֲנַפִּיו לְכֵן אֵינּוּ מְקַבֵּל שִׁפְעַת חַיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִשֶּׁם, לָא חֲמָא טְבָא לְעֵלְמִין וּמִמִּילָא אֵינּוּ רוֹאֶה טוֹב לְעוֹלָם, יְבִשָּׂא אִיהוּ בְּלֵא לַחוּתָא פְּלֵל הוּא יְבִשׁ בְּלֵי שׁוּם לַחֲלוּחִית, כִּי אֵין נִשְׁמָתוֹ מוֹשַׁכְתָּ הַשִּׁפְעַת אֵלָיו, (אִי נִמִּי עֲלֻמּוּי יִצְיָס נְלִי לַחֲלוּחִית הַנֵּלָא דְגִרְמִי, לְכֵן לֹא יוּכַל לְקוּם נְחַמִּית הַמַּמִּיס), אֲנַבְיָה מְרִיר פְּלַעְנָה פִּירוּתוֹ מֵרִים כְּלַעְנָה, רְצָה לִוְמֵר שֶׁמְקַבֵּל שִׁפְעוֹ וְחַיּוֹתוֹ מֵהַסְטְרָא אַחֲרָא שֶׁהוּא פְּרִי מֵר כְּלַעְנָה, עַלְיָה אֶתְמַר וְהָיָה פְּעָרְעָר בְּעַרְבָה וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא טוֹב וְגו' פִּירוּשׁ שִׁיחִיהָ כְּאֵילֵן סֹרֵק בַּמְדַּבֵּר וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא שִׁפְעַת טוֹב לְעוֹלָם (אִי נִמִּי, מַה שְׁכֻמוֹ וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא טוֹב הֵינּוּ לֹא יֵרָאֶה נְחַמִּית הַמַּמִּיס). (רמ"ק ור"ג וּמְפִרְשִׁים)

וְאִמֵּר רָאֵה כִּמָּה הַפְּסֵדַת בְּהִרְהוּרֵי הֶעֱבִירָה, שֶׁאִם הֵייתָ מֵהִרְהוּר בְּקְדוּשָׁה הֵייתָ מוֹשָׁךְ עַלֶיךָ כִּמָּה בְּרֻכּוֹת, וְזֶה שֶׁאִמֵּר בְּגִין דְהִרְהוּרָא טְבָא סְלִיק לְעֵילָא כִּי הִרְהוּר טוֹב עוֹלָה לַמַּעֲלָה עַד הַמַּלְכוּת, אַחֲדִיד בְּאֵילְנָא דְחַיִּי וְנִלְחִמוּ נַעַן הַחַיִּים שֶׁהוּא הַתַּפְּאֵרֶת, אֶתְתַּקִּיף בְּעֲנַפִּין וְנִלְחִמוּ בְּעֲנַפִּיו שֶׁהֵם הַס"מ הו"ק שֶׁנּוּ, אַכִּיִּל מְאֲנַבְיָה וְאוּכַל מִפִּירוּתוֹ, רְצָה לִוְמֵר שֶׁמְקַבֵּל שִׁפְעַת חַיּוֹתוֹ מִשֶּׁם, כֹּל קְדוּשִׁין וְכֹל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁהֵם שִׁפְעַת הַמַּחֲמָה, וְכֹל בְּרַכָּאן וְכֹל הַנְּזֻכָּרִים שֶׁהֵם שִׁפְעַת הַצִּנּוּת, נַפְקִין מִנֵּיהּ יוֹלָאוֹת עַל יְדוֹ מֵהַתַּפְּאֵרֶת, וְעַל יְדֵי זֶה אַחְסִין חַיִּין

לְנַפְשִׁיהָ, וְאַסּוּתָא לְגַרְמִיָּה, עָלֶיהָ אֶתְמַר וְהִיא כְּעֵץ שְׂתוּל עַל מַיִם
וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו, וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא חוּם וְגו'.

כָּל מַלְיָן דְּעֵלְמָא אֲזֵלִין בְּתַר מַחְשְׁבָה וְהִרְהוּרָא, וְעַל דָּא (ויקרא כ ז)
וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים, בְּגִין דְּכָל קְדוּשֵׁין דְּעֵלְמָא אֲפִיק
וּמְשִׁיף בְּהִרְהוּרָא טָבָא.

מתוק מדבש

לְנַפְשִׁיהָ נוּחַל חַיִּים לְנַפְשׁוֹ עוֹלָם הַזֶּה, וְאַסּוּתָא לְגַרְמִיָּה וּרְפוּאָה לְעַצְמוֹתָיו בְּתַחֲיִית
הַמַּתִּים, עָלֶיהָ אֶתְמַר וְהִיא כְּעֵץ שְׂתוּל עַל מַיִם יֵהִי מִמּוּלָא בְּטוֹב כְּאֵילָן הַנְּטוּעַ אֲצֵל
הַמַּיִם, וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו וְעַל פְּלָגֵי מַיִם יִתְפַּשְׁטוּ שְׂרָשָׁיו, וְלֹא יֵרָאֶה כִּי יָבֵא
חוּם וְגו' וְלֹא יִרְגִישׁ כְּשִׁיבּוֹא חוּם וְשָׂרֵב הוֹאִיל וְהוּא נְטוּעַ אֲצֵל הַמַּיִם הַמְּלַחֲלָחִים אוֹתוֹ.

(רמ"ק ורס"ג ומפרשים)

וּמְסִיק דְּבָרָיו וְאָמַר דַּע כִּי כָּל מַלְיָן דְּעֵלְמָא אֲזֵלִין בְּתַר מַחְשְׁבָה וְהִרְהוּרָא כֹּל דְּבָרֵי
הָעוֹלָם הוֹלְכִים אַחֵר הַמַּחְשְׁבָה וְהִרְהוּרָא, כְּמוֹ מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וְעַסְק הַתּוֹרָה וְכוּנַת
הַתְּפִלָּה, וְעַל דָּא וְעַל זֶה נֹאמַר וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם בְּהִרְהוּרִים טוֹבִים וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים שִׁיחִיהָ
לְכֶם אַחִיזָה בְּצַד הַקְּדוּשָׁה, בְּגִין דְּכָל קְדוּשֵׁין דְּעֵלְמָא אֲפִיק וּמְשִׁיף בְּהִרְהוּרָא טָבָא
לְפִי שְׂכַל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם מוֹצִיא וּמְמַשֵּׁךְ הָאָדָם בְּהִרְהוּרָא טוֹב. (רמ"ק ורס"ג ומפרשים)

מעלות הלימוד בספר הזהר

מ. חשוב לימודו זמן מה בסתרי כזמן רב בלימוד הפשט.

מא. זוכה לקרב את הגאולה.

מב. "כל ספר הזהר כולו יראת שמים". והעוסק בו זוכה להתלהבות בקיום
המצוות.

קדושת העינים

(י) ותנינן, אָסיר ליה לְבַר נֶשׁ לְאַסְתַּכְּלָא בְּשִׁפּוּרָא דְאַנְתָּתָא, בְּגִין דְּלֹא יִיְתִי בְּהִרְהוּרָא בִּישָׂא, וְיִתְעַקֵּר לְמַלְהָ אַחֲרָא.

וְכֵן הָוָה רַבִּי שְׁמַעוֹן עֶבֶיד, פֶּד הָוָה אֲזִיל בְּמִתָּא, וְהוּוּ חֲבַרְיָא אֲזִלִּין אַבְתְּרִיה, וְחָמָא לְאַיְנָתוּ שְׁפִירָאן, מְאִיף עֵינֵיה, וְהוּוה אָמַר לְחֲבַרְיָא אַל תִּפְנוּ.

וְכָל מָאן דִּי־סִתְפַל בְּשִׁפּוּרָא דְאַנְתָּתָא בִּימְמָא, אֲתִי לְהִרְהוּרֵי בְּלִילְיָא,

מתוק מדבש

"מאמר קדושת העינים" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר לשמור את עיניו שלא להסתכל בנשים, ולא יבוא להרהור רע ולטומאה. ומביא מעשה כי רשב"י כשהיה הולך בעיר עם תלמידיו והיה יודע שמצויות נשים בדרך, היה משפיל את עיניו לפני שראה אותם, והיה מזהיר לתלמידיו לשמור את העינים, כדי שלא יעברו גם על לאו של אל תפנו אל האלילים. ומבאר עוד כי אסור להסתכל וכן להתבונן בשכל בעיני עבודה זרה, ולא להנות ולא להתרפאות בהם. כי ההסתכלות בכל אלו מושכת טומאה גדולה שהיא הפך הקדושה.

(מקור המאמר זוהר פרשת קדושים גרעיא מהימנא דף פג ע"ב - פד ע"א גדילוג, וצניאור מתוק מדבש כרך יא עמ' שנה-טו)

וּתְנִינָן וּלְמַדְנָן כִּי אָסִיר לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאַסְתַּכְּלָא בְּשִׁפּוּרָא דְאַנְתָּתָא שְׂאִסוּר לוֹ לְאִדָּם לְהִסְתַּכַּל בִּיּוֹפֵי שֵׁל אִשָּׁה, (ס"ג הרמ"ק) בְּגִין דְּלֹא יִיְתִי לְהִרְהוּרָא בִּישָׂא כְּדִי שְׂלֹא יִבֵּא לְהִרְהוּרָא רַע, וְיִתְעַקֵּר לְמַלְהָ אַחֲרָא וְיִהִיָּה נַעֲקָר לְדַבְּרָא אַחֲרָא, דְּהֵינּוּ שְׂלֹא יַעֲקָר מִמֶּנּוּ טַפּוֹת לְבַטְלָה וְלֹא יִבֵּא לִידֵי טוּמְאָה בְּלִילָה.

וְכֵן הָוָה רַבִּי שְׁמַעוֹן עֶבֶיד פֶּד הָוָה אֲזִיל בְּמִתָּא וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן עוֹשֶׂה כְּשֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּעִיר, וְהוּוּ חֲבַרְיָא אֲזִלִּין אַבְתְּרִיה וְהַחֲבָרִים הָיוּ הוֹלְכִים אַחֲרָיו, וְחָמָא לְאַיְנָתוּ שְׁפִירָאן וְרָאָה נָשִׁים יּוֹפֹת (כְּלוּמַר יָדַע שֵׁישׁ בְּמִקּוּם הַהוּא נָשִׁים יּוֹפֹת), מְאִיף עֵינֵיה הָיָה מִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו לְפָנֵי שְׂרָאָה אוֹתָן, וְהָוָה אָמַר לְחֲבַרְיָא וְהָיָה אוֹמֵר לְהַחֲבָרִים אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים, וְהֵינּוּ שְׂאֵל תִּסְתַּכְּלוּ בְּנָשִׁים כִּי עַל יְדֵי הַהִסְתַּכְּלוֹת אִפְשָׁר לְבֹא לִידֵי הִרְהוּרִים רַעִים, שְׁהוּא הַמִּשְׁכַּת הַחִיצוֹנִים הַנִּקְרָאִים אֱלִילִים, וְהַמִּסְתַּכַּל עוֹבֵר עַל לְאוֹ זֶה מִיֵּד אֵף עַל פִּי שְׂלֹא בֵּא לִידֵי הִרְהוּרָא עֲבִירָה, גִּזְרָה שְׂמָא יִהְרָהר.

ואמר כי וְכָל מָאן דִּי־סִתְפַל בְּשִׁפּוּרָא דְאַנְתָּתָא בִּימְמָא כל מי שמסתכל ביופי של אשה ביום, אֲתִי לְהִרְהוּרֵי בְּלִילְיָא הוא בא להרהר בה בלילה, ויבא לידי מקרה לילה,

וְאִי סֵלִיק הֵהוּא הִרְהוּרָא בִישָׁא עֲלוּיָהּ, אַעְפָּר מְשׁוּם וְאֵלֵהִי מִסְכָּה
לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם.

רַבִּי אָבָא אָמַר, אָסִיר לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַסְתְּפֻלָּא בְּאֵלִילֵי עֲבוּדָה זֶרָה
וּבְנִשְׂי דְעַמִּין, וְלֹא לְאַתְהַנְיָא מְנִיָּיהוּ, וְלֹא לְאַתְרַפָּאָה בְּהוּ, דְאָסִיר
לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַסְתְּפֻלָּא בְּאַתְרָא דְלֹא אַצְטְרִיף.

מתוק מדבש

וְאִי סֵלִיק הֵהוּא הִרְהוּרָא בִישָׁא עֲלוּיָהּ וְאִם עוֹלָה עָלָיו אוֹתוֹ הִרְהוּרָא הִרְעָ, אַעְפָּר עַל
יַדֵּי הִרְהוּרָא הוּא עוֹבֵר מְשׁוּם וְאֵלֵהִי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם לְפִי שַׁעַל יַדֵּי הִרְהוּרָא רַע
נִבְרָאִים מִיָּנִי חִיצוֹנִים הַנִּקְרָאִים אֵלֵהִי מִסְכָּה.

וְמָה שֶׁכְּתוּב, וְכֹל מֵאֵן "דִּיסְתַּכֵּל" כָּתַב בְּנִיצוּצֵי אוֹרוֹת, כִּי לֹאֹ דוּקָא הַסְתַּכְלוֹת אֲלֵא אִפִּילוּ הַבְטָה שְׁאִינָה
גְּמוּרָה כִּשְׁלֹא יֵשׁ אוֹנֵס, אִסוּר.

רַבִּי אָבָא אָמַר שֶׁפְּסוּק זֶה שֶׁל אֵל תִּפְנּוּ אֶל הָאֵלִילִים, בֹּא לְהוֹרוֹת, כִּי אָסִיר לִיָּה לְבַר
נָשׁ לְאַסְתְּפֻלָּא בְּאֵלִילֵי עֲבוּדָה זֶרָה (ה"ג ה"מ"ק) שֶׁאִסוּר לְאָדָם לְהַסְתַּכֵּל וּלְהַתְּבוֹנֵן
בְּעֲבוּדָה זֶרָה, כְּלוּמַר שֶׁאִסוּר לְאָדָם לְהַסְתַּכֵּל וּלְהַתְּבוֹנֵן בְּשִׁכְלוֹ אִיךְ יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם אֶת אֱלֹהֵיהֶם,
וְלֹא לְאַתְהַנְיָא מְנִיָּיהוּ וְלֹא לְהַנּוֹת מֵהֶם, וְלֹא לְאַתְרַפָּאָה בְּהוּ וְלֹא לְהַתְּרַפּוֹת מֵהֶם,
(ה"ג ה"מ"ק) כֹּל שֶׁבֵּן לְאַסְתְּפֻלָּא בְּהוּ כֹל שֶׁכֵּן שֶׁאִסוּר לְהַסְתַּכֵּל בְּעִינָיו עַל הָעֲבוּדָה זֶרָה,
אִם הִיא מְצוּיֶיֶת יֵפֶה וְכְדוּמָה, דְאָסִיר לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַסְתְּפֻלָּא בְּאַתְרָא דְלֹא אַצְטְרִיף
כִּי אִסוּר לוֹ לְאָדָם לְהַסְתַּכֵּל בְּמִקּוּם שְׁאִינּוּ צְרִיךְ, כִּי עַל יַדֵּי הַהַסְתַּכְלוֹת הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו
טוּמְאָה גְּדוּלָה, כְּמֵאִמֵּר חֲז"ל (יְרוּשְׁלַמִּי נִרְכּוֹת פ"א אֹת ה'), עֵינָא וּלְבָא תְרִי סְרְסוּרֵי דַחְטָאָה,
וְגוּרָם הִרְהוּרָא לְעֲבוּדָה זֶרָה. (ר"מ"ק וְהַרְמ"ו וּמְפִרְשֵׁים)

מעלות הלימוד בספר הזהר

- מג. ישיג דבקות גדול בבוראו.
- מד. יתלוו אליו המלאכים והצדיקים מגן עדן.
- מה. גורם שיושפע העולם שפע רב.
- מו. גורם שבח הקב"ה מפי מלאכיו.
- מז. תתעלה נשמתו לאחו עד עולם האצילות.
- מח. יקרא בן להקב"ה.

קדושת הלשון וקדושת הברית

(יא) רב המנונא סבא אמר הכי, (קהלת ה ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך, דלא יהיב בר נש פומיה למיתי להרהורא בישא, ויהא גרים למחטי לההוא בשר קדש דחתיים ביה ברית קדישא, דאילו עביד פן משכין ליה לגיהנם, ויההוא דממנא על גיהנם דומ"ה שמייה, וכמה רבוא דמלאכי חפלה בהדיה, וקאים על פתחא דגיהנם, וכל אנון דנטרו ברית קדישא בהאי עלמא, לית ליה רשו למקרב בהו.

מתוק מדבש

"מאמר קדושת הלשון וקדושת הברית" ומבואר בו כי צריך האדם להזהר לשמור את פיו שלא לדבר בענינים המביאים לידי תאוה, ועל ידי זה יבוא לידי טומאה. ומבאר כי החוטא בשאר עבירות יתכן שיהיה תקונו שלא על ידי גיהנם, אבל החוטא בברית נמשך לגיהנם ושם נדון ונענש גם על כל חטאיו. ומבאר עוד כי מלאך הממונה על גיהנם שמו "דומה" שהוא לשון "דממה" להורות שאין לו פתחון פה לקטרג על השומר את פיו מנבלות הפה, וזה המלאך עומד על פתח הגיהנם ותחת ידו רבבות מלאכי חבלה להעניש לחוטא. אבל השומר את בריתו ניצל מהם.

(מקור המאמר נהקדמת הזכר דף ט ע"א, ונציאור ממקו מדנש כרך א עמ' קו-קמ)

רב המנונא סבא אמר הכי רב המנונא הזקן אמר כך, מה שכתוב אל תתן את פיך לחטיא את בשרך פירושו דלא יהיב בר נש פומיה למיתי להרהורא בישא שלא יתן האדם את פיו לבוא לידי הרהור רע, ורצה לומר שלא ידבר אפילו עם אשתו בענינים המביאים את האדם להרהר בעניני תאוה, ויהא גרים למחטי לההוא בשר קדש ויהיה גורם להחטיא את בשר הקודש, ורצה לומר שעל ידי זה יכול לבוא לידי קרי רח"ל, דחתיים ביה ברית קדישא שחתום בו הברית קודש, ורצה לומר שיפגום את הארת היסוד דז"א המתגלה ונחתמת בבריתו של האדם, דאילו עביד פן משכין ליה לגיהנם שאם עשה כך מושכים אותו לגיהנם, ואם היה שומר את בריתו היה להקב"ה דרכים אחרים לטהר אותו משאר עונותיו, אמנם פגם הברית מושך אותו לגיהנם, ושם נדון עליו ועל שאר עונותיו, ויההוא דממנא על גיהנם דומ"ה שמייה וזה שממונה על הגיהנם נקרא דומ"ה, והוא מלשון דממה, כי אין לו פתחון פה לקטרג על האדם הדומם ושותק ולא פותח את פיו מנבלות פה, וכמה רבוא דמלאכי חפלה בהדיה והרבה רבבות מלאכים הממונים לחבל ולהעניש הם יחד עמו, וקאים על פתחא דגיהנם והוא עומד על פתח הגיהנם, כי הוא הממונה על הגיהנם מבחוץ, כי בפנים ובתוכו ממש שרו של גיהנם נקרא "רהב", וכל אנון דנטרו ברית קדישא בהאי עלמא, לית ליה רשו למקרב בהו וכל אלו ששמרו את ברית קודש בעולם הזה, בעת פטירתם אין לו לדומ"ה רשות להתקרב אליהם.

אשרי מי שלא חטא

(יב) אָמַר רַבִּי אַחָא, בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים כְּמוֹ כֵּן הָאָדָם נִדוֹן, בּוֹ בַּיּוֹם שְׂמֵהֲרַהֵר הָעֵבִירָהּ, וּבַזְּמַן שְׁעוֹשֶׂהוּ, וּבַיּוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְעוֹלָם הַבָּא. רַבִּי אֶבְהוֹ אָמַר, בַּזְּמַן שְׁעוֹשֶׂה הָעֵבִירוֹת, וּבַזְּמַן שְׂיַחֲלָהּ, דְּאָמַר רַבִּי אֶבְהוֹ, בִּיּוֹן שְׂיַחֲלָהּ הָאָדָם, סְלָקִין לִיהָ לְדִינָא, וּבַזְּמַן שְׂמַת פְּשִׁיזָאָה נְשַׂמְתוּ מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּטַחֲוֹן הַצְּדִיקִים וְשִׂמְחָתָם, פְּשִׁיזָאִין מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּכַשְׂרוֹן מַעֲשִׂים, וּכְשִׁפְּאִין לְעֵינֵי בְּנֵי־שָׁמָיָה, אֵין מוֹחִין בִּיְדָהּ, וּמָה אוֹמְרִין לָהּ, (שיר ד ז) כָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי. אָמַר רַבִּי אֶבְהוֹ, הַצְּדִיק אוֹמֵר זֶה עַל הַנְּשָׂמָה שָׁבוּ, כָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי, מְנַהֲגָתִי, דְּלֹא אֶבְאִישַׁת לָךְ בְּעוֹבְדִין בִּישִׁין, דְּכִתִּיב (שם) וּמוֹם אֵין בָּךְ.

מתוק מדבש

"מאמר אשרי מי שלא חטא" ומבואר בו כי האדם נדון ארבעה פעמים, לשיטת רב אחא: כשמהרהר, וכשעושה, ובראש השנה, ובעולם הבא. ולשיטת רבי אבהו: כשעושה, וכשיחלה, וכשמת, ובעולם הבא. וממשיך ומבאר כי הצדיקים שמחים בפטירתם, לפי שהרבו מעשים טובים והם בלי חטא. וכן גופו של הצדיק משבחת לנשמה שלא נשתתפה עם רצון הגוף לחטוא.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת זרעית דף י"ט ע"א, ונצי"ור ממוק מדגש כרך א עמ' ללא)

אָמַר רַבִּי אַחָא, בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים כְּמוֹ כֵּן הָאָדָם נִדוֹן, כְּלוּמַר כֹּל אֶחָד בְּפָנֵי עַצְמוֹ, דַּהֲיִינוּ בּוֹ בַּיּוֹם שְׂמֵהֲרַהֵר הָעֵבִירָהּ, וּבַזְּמַן שְׁעוֹשֶׂהוּ אֶת עֵבִירָהּ, וּבַיּוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְעוֹלָם הַבָּא. רַבִּי אֶבְהוֹ אָמַר שְׁלֹא דַּנִּים אֶת הָאָדָם עַל הַרְהוּר עֵבִירָהּ, אֵלֹא דִּין הַרְאִשׁוֹן הוּא בַּזְּמַן שְׁעוֹשֶׂה הָאָדָם הָעֵבִירוֹת, וּדִין שְׁנֵי וּבַזְּמַן שְׂיַחֲלָהּ, דְּאָמַר רַבִּי אֶבְהוֹ, בִּיּוֹן שְׂיַחֲלָהּ הָאָדָם, סְלָקִין לִיהָ לְדִינָא מַעֲלִין אוֹתוֹ לְדִין, כְּמֹאמַר חו"ל (נמס') שֶׁנֶּט דָּף לָז ע"א) עַלֶּה לְמַטָּה וּנְפַל (פֶּרֶשׁ"י מַחֲמַת חוּלִי), יְהִי דוּמָה בְּעֵינָיו כְּמוֹ שֶׁהַעֲלוּהוּ לְגַרְדּוּם לִידוֹן, וּדִין שְׁלִישִׁי וּבַזְּמַן שְׂמַת פְּשִׁיזָאָה נְשַׂמְתוּ מִמֶּנּוּ, וּדִין רְבִיעִי וּבְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּטַחֲוֹן הַצְּדִיקִים וְשִׂמְחָתָם, פְּשִׁיזָאִין מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּכַשְׂרוֹן מַעֲשִׂים שֶׁעָשׂוּ הַרְבֵּה מִצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּחִייהֶם, וּכְשִׁפְּאִין הַבַּיִת דִּין שֶׁל מַעֲלָה לְעֵינֵי בְּנֵי־שָׁמָיָה, אֵין מוֹחִין בִּיְדָהּ מִלְּהִיכַנְס לְגַן עֵדֶן, וּמָה אוֹמְרִין לָהּ, כָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי יָפָה אֶת בְּלִי שׁוּם חֲטָא. אָמַר רַבִּי אֶבְהוֹ, גּוֹפוֹ שֶׁל הַצְּדִיק אוֹמֵר זֶה עַל הַנְּשָׂמָה שָׁבוּ, כָּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי פִּירוּשׁוֹ מְנַהֲגָתִי פִּירוּשׁ יָפָה אֶת נִשְׁמַתִּי שֶׁמְנַהֲגַת אוֹתִי, דְּלֹא אֶבְאִישַׁת לָךְ בְּעוֹבְדִין בִּישִׁין שְׁלֹא הַרְעוּתִי לָךְ בְּמַעֲשִׂים רַעִים, דְּכִתִּיב אַחַר כֵּן וּמוֹם אֵין בָּךְ. (מִפְּרָשׁ"י)

סגולה להנצל מהרהור רע

(יג) רב יוסף פד הנה נחית לְבָבְל, חָמָא אַנּוּן רְוּקָא דְהוּ עֵילִי וְנַפְקִי בִּינֵי נָשִׁי שְׁפִירִין וְלֹא חֲטָאן, אָמַר לוֹן לָא מְסַתְּפוּ אֵלִין מִיַּצֵּר הָרַע, אָמְרוּ לִיה לָא מְקוֹנְדִּיטוֹן בִּישָׂא קְאָתִינָא, מְקְדוּשְׁתָּא דְקְדִישָׂא אֲתַגְזַרְנָא, דְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, צְרִיף אָדָם לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ, וְנַפְקִי מִגְּיָה בְּנֵי קְדִישֵׁי בְּנֵי מַעְלִי, דְלֹא מְסַתְּפוּ מִיַּצֵּר הָרַע, שְׁנֵאמַר (ויקרא כ ו) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הָאִי מֵאֵן דְּעֵיל לְקַרְתָּא, וְחָמֵי נָשִׁי שְׁפִירִין,

מתוק מדבש

“מאמר סגולה להנצל מהרהור רע” ומבואר בו כי המקדש עצמו זוכה להוליד בנים שיש להם שמירה מיצר הרע. ומבאר עוד כי הנכנס לעיר ויודע שעוברות שם נשים, ישפיל עיניו, ויוסיף ויאמר לחש שבו נזכר כי הוא בן לאנשים חשובים שנתקדשו, ובוה ישיג כח כנגד היצר הרע.

(מקור המאמר זוהר פרשת וירא נמדרש הנעלם דף קיז ע”א גדילוג, וצניאור מתוק מדבש כרך ג עמ’ תקפא-תקפג)

רב יוסף פד הנה נחית לְבָבְל רב יוסף כשירד מארץ ישראל לבבל, חָמָא אַנּוּן רְוּקָא דְהוּ עֵילִי וְנַפְקִי בִּינֵי נָשִׁי שְׁפִירִין וְלֹא חֲטָאן ראה בחורים שלא נשאו אשה עדיין, שהיו נכנסים ויוצאים בין נשים יפות ולא היו חוטאים אפילו בהרהור (מה שכמו “נשי שפירין” פירוש: כל אשה שאפשר לזוּא להרהור עזירה על ידי שמסתכל עליה נקראת אשה יפה), אָמַר לוֹן, לָא מְסַתְּפוּ אֵלִין מִיַּצֵּר הָרַע שאל מהם האם אין אתם מתיראים מן היצר הרע, אָמְרוּ לִיה, לָא מְקוֹנְדִּיטוֹן בִּישָׂא קְאָתִינָא השיבו לו כי לא מיין המעורב בדבש ופלפלין ששותים אותו בעלי התאות באנו, רצה לומר אבותינו לא הרהרו בהרהורים רעים כשהולידו אותנו, מְקְדוּשְׁתָּא דְקְדִישָׂא אלא מקדושה שקדשו עצמם אבותינו במחשבות קדושות, אֲתַגְזַרְנָא נחצבנו ונולדנו, לכן אין היצר הרע יכול לשלוט בנו כל כך, ורצה לומר מאחר שאנו מוכרחים להיות במקום שהם נמצאות, אין אנו מתיראים שהיצר יכשיל אותנו בהרהור עבירה מטעם הנזכר לעיל, דְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, צְרִיף אָדָם לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ, ועל ידי זה וְנַפְקִי מִגְּיָה בְּנֵי קְדִישֵׁי בְּנֵי מַעְלִי דְלֹא מְסַתְּפוּ מִיַּצֵּר הָרַע יוצאים ממנו בנים קדושים בנים חשובים שאינם מתיראים מן היצר הרע שְׁנֵאמַר וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים פירוש שאם תתקדשו יהיו היוצאים מחלציכם קדושים. (מפרשים ומגליון זוהר)

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הָאִי מֵאֵן דְּעֵיל לְקַרְתָּא וְחָמֵי נָשִׁי שְׁפִירִין מי שנכנס

יִרְפִּין עֵינָיו, וַיִּמָּא הָכִי, סֶף סֶפְאן אִיגְזֹר אִיגְזֹרְנָא, קְרִדִּינָא תְקִיל
פּוּק, דְּאָבוּי קְדִישָׁא דְשִׁבְתָּא הוּא, מְאִי טַעְמָא, דְחִמִּימוֹת דְּאֶרְחָא
שְׁלֹט בֵּיה, וַיְכִיל יֶצֶר הָרַע לְשִׁלְטָא עֲלוּי.

מתוק מדבש

לעיר ורואה נשים יפות, יִרְפִּין עֵינָיו ישפיל את עיניו לארץ שלא יסתכל בהם שלא יבוא להרהר בהם ח"ו, וַיִּמָּא הָכִי ויאמר לחש זה כלפי היצר הרע ועל ידי זה ינצל מהרהור עבירה, סֶף סֶפְאן אִיגְזֹר אִיגְזֹרְנָא הבט וראה שמאנשים חשובים נחצבתי ונולדתי, קְרִדִּינָא תְקִיל תוקף וחוזק התקלה לבריות, שהוא היצר הרע המכשיל ומחטיא את האדם בהרהורי עבירה, פּוּק פּוּק צא צא ממני ולא תכנס בי להביאני לידי הרהור עבירה, דְּאָבוּי קְדִישָׁא דְשִׁבְתָּא הוּא כי אבי נתקדש, ולכן אין לך רשות להכשילני בהרהורים רעים, מְאִי טַעְמָא שצריך לומר לחש זה כשנכנס לעיר, דְּחִמִּימוֹת דְּאֶרְחָא שְׁלֹט בֵּיה כי חמימות ויגיעת הדרך שולטת באדם, וַיְכִיל יֶצֶר הָרַע לְשִׁלְטָא עֲלוּי ויכול היצר הרע לשלוט עליו. (מפרשים)

מעלות הלימוד בספר הזהר

- מז. תפלתו נכונה ולא בגיטום.
- נ. ישוג בשאלותיו בתפלתו כפי השכלתו הנעלית.
- נא. ישוג ביאור בחלקי הפשט הסתומים.
- נב. ישוג מעלה גדולה בעולם הנשמות.
- נג. דבריו פועלים למעלה והמדות מתתקנות.
- נד. בעולם הבא יעסוק בענין סתרי התורה.
- נה. ידע לייחד קונו ולעובדו בלבב שלם.
- נו. זוכה לתקן ולהעלות כל מצוה בשלימות.
- נז. ידע לבאר כמה מענייני התורה הקשים לבעלי הפשט.
- נח. יבין הבנת המלות שבתורה הנראים כבלי תקון ודקדוק.
- נט. ימלא לבו יראת שמים ויראת חמא, ויוסיף אומץ בעבודה, וזה בדוק. כי אפילו גירסת לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש ביראת ה', כאילו עוסק עם הצדיקים בגן עדן, ואם גברא לא חזי מזליה חזי.

סגולה להנצל מיצר הרע

(יד) וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח וְאָמַר (משלי ו כד)
 לְשִׁמְרָךְ מֵאִשֶׁת רָע וּגְוֹ', זַפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דִּידְעֵי אַרְחֻי
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיזַל בְּהוּ, בְּגִין דְּאֵינּוֹן מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא יִמְמָא
 וְלִילֵיָא, דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא יוֹמֵי וְלִילֵי, אַחְסִין תְּרִין עֲלָמִין,
 עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַּתָּאָה, אַחְסִין הָאֵי עֲלָמָא אָף עַל גַּב דְּלָא אַתְעַסֵּק
 בָּהּ בַּר נֶשׁ לְשִׁמָּה, וְאַחְסִין הַהוּא עֲלָמָא עֲלָאָה פַּד אַתְעַסֵּק בָּהּ בַּר
 נֶשׁ לְשִׁמָּה, תָּא חֲזִי מַה פְּתִיב (משלי ג טו) אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֻלָּה
 עֶשֶׂר וְכַבּוּד, אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, מָאן דְּאָזִיל לִימִינָא דְּאוֹרֵייתָא, אַרְכָּא
 דְּחִיין

מתוק מדבש

"מאמר סגולה להנצל מיצר הרע" ומבואר בו מעלת העוסקים בתורה, שהעוסק בתורה שלא לשמה זוכה בעולם הזה לעושר וכבוד, והעוסק בתורה לשמה זוכה גם לאריכות ימים ולחיי העולם הבא. ומביא מעשה ברבי חייא שכשעלה מבבל לארץ ישראל החכים והיו פניו מאירות כאור השמש, והיה יודע על הלומדים אם עוסקים בתורה לשמה. ופעם אחת ראה לתלמיד שהיו פניו מוריקות, והבין שזה הוא סימן להרהור עבירה, החזיק בתלמיד ומשך אותו לעסוק בתורה עד שנתרפא מהרהוריו. ומסיק כי לימוד התורה היא סגולה להמשיך קדושה, ועל ידה מסתלקים ההרהורים וכוחות הטומאה, וניצל מיצר הרע. ולימוד התורה הוא עצה שנתן לנו הקב"ה להנצל מהמקטרג.

(מקור המאמר צהר פרשת וישב דף קפט ע"ב - קל ע"א, ונציאור מתוק מדבש כרך ד עמ' קטז-קיעט)
 וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם כְּדֵי לִפְרֹשׁ פְּסוּק זֶה רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח וְאָמַר הַקְּדִים
 לִפְרֹשׁ מַה שֶּׁכְּתוּב לְשִׁמְרָךְ מֵאִשֶׁת רָע וּגְוֹ' וְאָמַר זַפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא דִּידְעֵי
 אַרְחֻי דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיזַל בְּהוּ אֲשֵׁרִיהֶם הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם יוֹדְעִים לִלְכַת בְּדַרְכוֹ
 שֶׁל הַקְּב"ה, בְּגִין דְּאֵינּוֹן מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא יִמְמָא וְלִילֵיָא לְפִי שֶׁהֵם עוֹסְקִים בְּתוֹרָה
 יוֹמֵם וְלֵילָה, דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא יוֹמֵי וְלִילֵי אַחְסִין תְּרִין עֲלָמִין כִּי כֹל
 מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה יוֹמֵם וְלֵילָה יוֹרֵשׁ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַּתָּאָה עוֹלָם
 הַעֲלִיוֹן וְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וּמִפְּרֹשׁ אַחְסִין הָאֵי עֲלָמָא אָף עַל גַּב דְּלָא אַתְעַסֵּק בָּהּ בַּר
 נֶשׁ לְשִׁמָּה הוּא יוֹרֵשׁ עוֹלָם הַזֶּה אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֹסֵק בָּהּ הָאָדָם לְשִׁמָּה, וְאַחְסִין הַהוּא
 עֲלָמָא עֲלָאָה פַּד אַתְעַסֵּק בָּהּ בַּר נֶשׁ לְשִׁמָּה וְיוֹרֵשׁ עוֹלָם הַבָּא כְּשֶׁעוֹסֵק בָּהּ הָאָדָם
 לְשִׁמָּה, לֵכֵּה לֹמַר לְשֵׁם ה' לִיחֹד קִצְ"ה וְשִׁכְנִיתִיה, וְרֵאִיָּה לְדַבֵּר תָּא חֲזִי מַה פְּתִיב אַרְךָ
 יָמִים בִּימִינָה בְּשִׁמְאֻלָּה עֶשֶׂר וְכַבּוּד פִּירוּשׁוֹ אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, מָאן דְּאָזִיל לִימִינָא
 דְּאוֹרֵייתָא מִי שֶׁהוֹלֵךְ לִימִינָה שֶׁל הַתּוֹרָה דֵּהֵינּוּ שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, אַרְכָּא דְּחִיין אֵיְהוּ

אִיהוּ לְעֶלְמָא דְאַתִּי, דְּזָכִי תַמָּן לִיקְרָא דְאוּרִייתָא, דְּאִיהוּ יִקְרָא וְכַתְרָא לְאַתְעֵטְרָא עַל פְּלָא, דְּכַתְרָא דְאוּרִייתָא בְּהֵוּא עֶלְמָא אִיהוּ, בְּשִׂמְאַלְהָ עֶשֶׂר וְכַבּוּד, בְּהֵאִי עֶלְמָא, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּהָ לְשִׁמְהָ זָכִי בְּהֵאִי עֶלְמָא בְּעוֹתְרָא וִיקְרָא.

דְּהָא רַבִּי חֵיִיא פֶּד אֲתָא מֵהֶתֶם לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, קָרָא בְּאוּרִייתָא עַד דְּהוּוּ אֲנַפּוּי נְהִירִין בְּשִׂמְשָׁא, וְכַד הוּוּ קְיִימִין קַמִּיהָ כָּל אֵינּוֹן דְּלְעָאן בְּאוּרִייתָא, הָוָה אָמַר דָּא אֲשֶׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְהָ, וְדָא לֹא אֲשֶׁתְּדַל לְשִׁמְהָ, וְהָוָה צְלִי עַל הַהוּא דְּאַתְעֵסַק לְשִׁמְהָ דְּלִיהוּי הָכִי תְּדִיר, וַיִּזְכִּי לְעֶלְמָא דְּאַתִּי, וְצְלִי עַל הַהוּא דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּהָ לְשִׁמְהָ דִּיִּיתִי לְאַתְעֵסְקָא בְּהָ לְשִׁמְהָ, וַיִּזְכִּי לְחֵי עֶלְמָא.

מתוק מדבש

לְעֶלְמָא דְּאַתִּי זוּכָה לֵאֲרִיכוֹת יָמִים לְעוֹלָם הַבָּא, דְּזָכִי תַמָּן לִיקְרָא דְּאוּרִייתָא וּזוּכָה שֵׁם לְכַבּוּד הַתּוֹרָה, דְּאִיהוּ יִקְרָא וְכַתְרָא לְאַתְעֵטְרָא עַל פְּלָא שֶׁהַתּוֹרָה הִיא כְּבוֹד וְכַתּוּר לְהַתְעַטֵּר עַל יְדֵה יוֹתֵר מֵעַל יְדֵי כָּל הַמִּצְוֹת, רָצָה לֹמַר שֶׁעוֹלָה שָׂכְרוּ עַל כָּל הַמִּצְוֹת, וְהַגֵּם שֶׁתְּרַאָה בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁבִנֵי תוֹרָה הֵם עֲנִיִּים וְדִלִּים, דַּע דְּכַתְרָא דְּאוּרִייתָא בְּהֵוּא עֶלְמָא אִיהוּ שְׂכִתְרָה וְשִׂכְרָה שֶׁל לִימוּד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ הוּא רַק בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמָה שְׂכִתּוּב בְּשִׂמְאַלְהָ עֶשֶׂר וְכַבּוּד, בְּהֵאִי עֶלְמָא לְזֶה זוּכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, דְּאַף עַל גַּב דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּהָ לְשִׁמְהָ שְׂאָף עַל פִּי שְׁלֹא עִסַק בָּהּ לְשִׁמְהָ, זָכִי בְּהֵאִי עֶלְמָא בְּעוֹתְרָא וִיקְרָא זוּכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹשֵׁר וְכַבּוּד.

וּמֵבִיא רֵאִיָּה לְגוּדֵל מַעֲלַת לִימוּד הַתּוֹרָה לְשִׁמְהָ דְּהָא רַבִּי חֵיִיא פֶּד אֲתָא מֵהֶתֶם לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל כִּי רַבִּי חֵיִיא כִּשְׁבָא מִבְּבַל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, קָרָא בְּאוּרִייתָא עַד דְּהוּוּ אֲנַפּוּי נְהִירִין בְּשִׂמְשָׁא לְמַד בַּתּוֹרָה עַד שֶׁהָיוּ פָּנָיו מְאִירוֹת כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, כִּי חִכְמַת אָדָם תֹּאִיר פָּנָיו, וְטַעַם הַדְּבָר שֶׁזָּכָה לְזֶה רַק בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל כִּי לִימוּד הַתּוֹרָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְאִיר יוֹתֵר מִלִּימוּד הַתּוֹרָה שֶׁל חוּץ לְאַרְץ, וְכַד הוּוּ קְיִימִין קַמִּיהָ כָּל אֵינּוֹן דְּלְעָאן בְּאוּרִייתָא וְכִשְׁהָיוּ עוֹמְדִים לְפָנָיו כָּל אֵלוּ שֶׁעִסְקוּ בַתּוֹרָה, הָוָה אָמַר דָּא אֲשֶׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא לְשִׁמְהָ הִיָּה אֹמֵר זֶה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, וְדָא לֹא אֲשֶׁתְּדַל לְשִׁמְהָ וְזֶה אֵינּוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, כִּי הִיָּה מְכִיר עַל פָּנָיו הָאָדָם בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ, וְהָוָה צְלִי עַל הַהוּא דְּאַתְעֵסַק לְשִׁמְהָ דְּלִיהוּי הָכִי תְּדִיר וַיִּזְכִּי לְעֶלְמָא דְּאַתִּי וְהִיָּה מִתְּפַלֵּל עַל זֶה שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ שִׁיחִיָּה כֵּן תְּמִיד וַיִּזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, וְצְלִי עַל הַהוּא דְּלֹא אֲתַעֲסַק בְּהָ לְשִׁמְהָ דִּיִּיתִי לְאַתְעֵסְקָא בְּהָ לְשִׁמְהָ וַיִּזְכִּי לְחֵי עֶלְמָא וְהַתְּפַלֵּל עַל זֶה שֶׁלֹּא עִסַק בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ שִׁיבָא לְעִסּוֹק בָּהּ לְשִׁמְהָ שְׂגָם הוּא יִזְכֶּה לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא, וְעַם הַיּוֹת שֶׁהַבְּחִירָה הוּא בִּיד הָאָדָם, עִם כָּל זֶה סִיוַע אִיכָא עַל יְדֵי תְּפִלָּה.

יומא חד חמא חד תלמיד דהנה לעי באורייתא ואנפוי מוריקן, אמר ודאי מהרהר בחטאה איהו דנא, אחיד ליה לקמיה ואמשיף עליה במלין דאורייתא, עד דאתיישב רוחיה בגויה, מן ההוא יומא ולהלאה שני על רוחיה דלא ירדף בתר אינון הרהורין בישין, וישתדל באורייתא לשמה.

אמר רבי יוסי, פד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה, יתעסק באורייתא וכדין יתעברון מניה, אמר רבי אלעזר, פד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש, יהא משיף ליה לגבי אורייתא ויתפרש מניה, תא חזי דהא תנינן, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריה הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין, קדשא בריה

מתוק מדבש

יומא חד חמא חד תלמיד דהנה לעי באורייתא ואנפוי מוריקן יום אחד ראה תלמיד אחד שהיה לומד תורה ופניו היו מוריקות, אמר ודאי מהרהר בחטאה איהו דנא אמר ודאי זה הוא מהרהר בחטא, כי כשאדם מהרהר הרהורים רעים נשמתו מסתלקת ממנו ופניו מוריקות, כמאמר חז"ל סימן לעבירה הדרוקן, אחיד ליה לקמיה ואמשיף עליה במלין דאורייתא עד דאתיישב רוחיה בגויה החזיק אותו לפניו והמשיך אותו בדברי תורה עד שנתישב רוחו בקרבו ונתרפא מחולי הרהוריו, מן ההוא יומא ולהלאה שני על רוחיה דלא ירדף בתר אינון הרהורין בישין, וישתדל באורייתא לשמה מאותו יום ולהלאה שם על רוחו רצה לומר קבל על עצמו שלא ירדף אחר הרהורים רעים ויעסוק בתורה לשמה. (כ"פ רמ"ק ומפרשים)

אמר רבי יוסי, פד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה כשאדם רואה שהרהורים רעים באים אליו, יתעסק באורייתא וכדין יתעברון מניה יעסוק בתורה ואז יעברו ויתבטלו ממנו ההרהורים, כי על ידי לימוד התורה הוא ממשך אליו כח קדושה ומיד כח הטומאה מסתלק ממנו, אמר רבי אלעזר מוסיף ואמר שלא רק הרהור עבירה עובר ומתבטל מהאדם על ידי לימוד התורה, אלא פד ההוא סטרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש אפילו כאשר היצר הרע בא לפתות את האדם לעבירה ממש, יהא משיף ליה לגבי אורייתא ויתפרש מניה גם כן ימשיך אותו אל התורה ויפרד ממנו, כי על ידי קדושת התורה ינצל גם מפתוי לעצם העבירה, ומביא ראיה ואמר תא חזי דהא תנינן בא וראה מה שלמדנו, דכד האי סטרא בישא קיימא קמיה דקדשא בריה הוא לאסטאה על עלמא בגין עובדין בישין שכאשר צד הרע שהוא היצר הרע עומד לפני הקב"ה להסתיין ולקטרג על העולם בשביל מעשים הרעים שעשו התחתונים,

חֶסֶס עַל עֲלָמָא, וְיִהְיֶיב עֵיטָא לְבִנֵי נֶשָׂא לְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיָּה, וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה עַל־הוֹן וְלֹא עַל עֹבְדֵיהוֹן, וּמֵאֵי אֵיהוּ עֵיטָא, לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּאוֹרֵייתָא וְלְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיָּה.

מתוק מדבש

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶס עַל עֲלָמָא וְיִהְיֶיב עֵיטָא לְבִנֵי נֶשָׂא לְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיָּה הַקְב"ה מֵרַחֵם עַל הָעוֹלָם וְנוֹתֵן עֶצֶה לְבִנֵי אָדָם לְהִנְצֵל מִמֶּנּוּ, וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה עַל־הוֹן וְלֹא עַל עֹבְדֵיהוֹן כְּדֵי שֶׁלֹּא יֻכַּל לְשַׁלוֹט עֲלֵיהֶם וְלֹא עַל מַעֲשֵׂיהֶם, וּמֵאֵי אֵיהוּ עֵיטָא וּמָה הִיא הָעֶצֶה, לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּאוֹרֵייתָא וְלְאַשְׁתְּזָבָא מְנִיָּה לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וְעַל יְדֵי זֶה יִנְצְלוּ מִמֶּנּוּ, רְצָה לֹמֵר מְקַטְרוּגֵי וּמַהֲעוֹנְשִׁים.

מעלות הלימוד בספר הזהר

- ס. המתגרש לעסוק בסתרי תורה יזכה להשיג חידושי תורה, מה שאי אפשר להאמין דבר זה אלא מי שראה או ניסה הענין פעמים רבות.
- סא. המכוון בתפלתו על דרך האמת, הדבר מסתייע מעצמו, ואין כח בחיצונים להפסיקו במחשבות בטלות.
- סא. זכות רשב"י יגן עליו בעולם הזה.
- סב. זכות רשב"י יגן עליו גם לעולם הבא: רבי יהושע אברהם קריספין ששימש כדיון משך ח"י שנים, ציוה את בנו שלא יספדו עליו דברי שבחים, רק בזאת חפצו ורצונו שיאמרו עליו דברי תורה בתשלום החודש ובתשלום השנה דוקא, בלי שבחים כלל, רק שנפשו חשקה ללמוד בזהר הקדוש, כדי שזכות רשב"י תגן עליו.
- סג. לימוד הזהר מסוגל להינצל מגאווה.
- סד. אין יצר הרע יכול להתגבר עליו.
- סה. מסוגל לתשובה.
- סו. ביטול הצרות התחתונים על ידי השבתת הדינים העליונים.
- סז. סגולה להסיר טמטום הלב.

סגולה לחכמה יראה וקדושה

(טו) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַאי חָזָא אוֹנְקְלוֹס, דְּאָמַר וַיְהִי הָאָדָם לְנַפֵּשׁ חַיָּה, וְתַרְגָּם לְרוּחַ מְמַלְלָא, אִי נַפְשָׁא דְבַעֲיַרְתָּא הִיא, לְמָה לָּא מְמַלְלָן.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עַל דְּאִתְגַּבְלוּן מַעוּבְיָא רַבָּה דְּעַפְרָא, יִתִּיר מְבַנֵּי נִשְׂא, וְלֹא זְקַפִּין רִישָׁא, וְלֹא מְסַתְפְּלִין בְּרַקִּיעָא כְּבַנֵּי נִשְׂא, דְּאֵלּוּ אִתְגַּבְלוּ מְקַלִּילָא דְּעַפְרָא כְּבַנֵּי נִשְׂא, וְזַקְפָן רִישָׁא, וְאִסְתְּפְלוּ בְּרַקִּיעָא, הֵוּ מְמַלְלָן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, גַּבְלוּתָא וְזַקְפָן רִישָׁא תִינַח, אַבְל אִסְתְּפְלוּתָא בְּרַקִּיעָא לְמַאי, אָמַר לֵיהּ, הֵהוּא סִיּוּעָא רַבָּה דְּבַנֵּי נִשְׂא.

מתוק מדבש

"מאמר סגולה לחכמה יראה וקדושה" ומבואר בו כי הטעם למניעת הדבור מבעלי החיים, הוא לפי שנגבלו מעפר עב ועכור, ואינן זוקפות ראשם להסתכל לרקיע. ומכּן מבאר כי ההסתכלות ברקיע הוא סיוע גדול לבני אדם לקנות דעת. ומוכיח זאת גם מנבוכדנצר שבזמן שהיה מגורש מבני אדם וחי כבהמה בין ההרים, היה מבלי דעת, עד שהסתכל לרקיע וחזרה דעתו עליו. ומבואר בהאריז"ל כי ההסתכלות בשמים היא סגולה להשגת חכמה יראה וקדושה. (מקור המאמר צוהר חדש פרשת נרצאשית דף יד ע"ג, וצנצ'ור מתוק מדבש כרך א עמ' רכ-רכא)

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַאי חָזָא אוֹנְקְלוֹס מַה רָאָה אוֹנְקְלוֹס, דְּאָמַר עַל מַה שְׁנֵאמַר וַיְהִי הָאָדָם לְנַפֵּשׁ חַיָּה, וְתַרְגָּם לְרוּחַ מְמַלְלָא שְׁפִירוּשׁוּ רוּחַ הַמְדַבְּרַת, וְעַתָּה אִי נַפְשָׁא דְבַעֲיַרְתָּא הִיא אִם נַפֵּשׁ חַיָּה הִיא נַפֵּשׁ הַבְּהֵמִית, אִם כֵּן לְמָה לָּא מְמַלְלָן לְמַה הַבְּהֵמֹת אֵינָן מְדַבְּרוֹת.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְכֵן אֵינן הַבְּהֵמֹת מְדַבְּרוֹת, עַל דְּאִתְגַּבְלוּן מַעוּבְיָא רַבָּה דְּעַפְרָא יִתִּיר מְבַנֵּי נִשְׂא מְפַנֵּי שְׁנֵגְבְלוּ וְנַעֲשׂוּ מַעֲבִיּוֹת גַּסָּה וְעַכּוּרָה שֶׁל הַעֲפָר יוֹתֵר מְבַנֵּי אָדָם, וְלֹא זְקַפִּין רִישָׁא וְלִכֵּן אֵינָן זוֹקְפוֹת אֶת רֹאשֵׁיהֶן, וְלֹא מְסַתְפְּלִין בְּרַקִּיעָא כְּבַנֵּי נִשְׂא וְאֵינָן מְסַתְּכֹלוֹת בְּרַקִּיעַ כְּבַנֵּי אָדָם, דְּאֵלּוּ אִתְגַּבְלוּ מְקַלִּילָא דְּעַפְרָא כְּבַנֵּי נִשְׂא שֶׁאִם הֵיוּ נִגְבְּלִים מֵעֲפָר קָל וְנָקִי כְּבַנֵּי אָדָם, וְזַקְפָן רִישָׁא וְאִסְתְּפְלוּ בְּרַקִּיעָא וְאֵי הֵיוּ זוֹקְפוֹת אֶת רֹאשֵׁיהֶן וְהֵיוּ יוֹכוּלוֹת לְהַסְתַּכֵּל בְּרַקִּיעַ, הֵוּ מְמַלְלָן אִזְ הֵיוּ מְדַבְּרוֹת כְּבַנֵּי אָדָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, גַּבְלוּתָא וְזַקְפָן רִישָׁא מַה שְׁהַבְּהֵמֹת נִגְבְּלוּ מֵעֲפָר עַב וְעַכּוּר, וְאֵינָן זוֹקְפוֹת אֶת רֹאשָׁן, תִּינַח יָפָה וּמוֹכֵן שֶׁהוּא סִיבָה שִׁימְנַע מֵהֵן כַּח הַדִּיבּוּר, אַבְל אִסְתְּפְלוּתָא בְּרַקִּיעָא לְמַאי אַבְל מַה שֶׁאֵינָן יוֹכוּלוֹת לְהַסְתַּכֵּל בְּרַקִּיעַ לְמַה מוֹנַע מֵהֵן כַּח הַדִּיבּוּר, אָמַר לֵיהּ רַבִּי יִצְחָק, הֵהוּא סִיּוּעָא רַבָּה דְּבַנֵּי נִשְׂא הַהִסְתַּכְלוֹת בְּרַקִּיעַ הוּא סִיּוּעַ גְּדוֹל לְבַנֵּי אָדָם לְקִנּוּת דַּעַת.

תא חזי, נבוכדנצר פד הוה טריד, והוה בעירא בטוריאי, לא הוה ליה סיועא, עד דאסתכל ברקיעא, הקא הוא דכתיב (דניאל ד לא) אנא נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת, ומנדעי עלי יתוב, דעד לא יסתכל ברקיע לא הוה מנדעיה עילויה.

מתוק מדבש

תא חזי בא וראה, נבוכדנצר פד הוה טריד נבוכדנצר כשהיה מגורש מבני אדם, והוה בעירא בטוריאי והיה כבהמה בין ההרים, לא הוה ליה סיועא לא היה לו שום סיוע של דעת, עד דאסתכל ברקיעא עד שהסתכל ברקיע, ואז חזרה דעתו אליו, הקא הוא דכתיב זהו שכתוב אנא נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת אני נבוכדנצר נשאתי את עיני אל השמים, ומנדעי עלי יתוב ואז דעתי חזרה אלי, הרי דעד לא יסתכל ברקיע כל עוד שלא הסתכל ברקיע, לא הוה מנדעיה עילויה לא היתה דעתו עליו.

וכן מובא במס' ברכות (דף לד סוע"ג), וזה לשונו: אל יתפלל אדם אלא בבית שיש בו חלונות, שנאמר וכוין פתיחן ליה בעליתיה נגד ירושלם, ופרש"י שגורמין לו שיכוין לבו שהוא מסתכל כלפי שמים ולבו נכנע. וכן כתב רבי חיים ויטל ז"ל, בספר שער רוח הקדש (דף יא רע"ג), וזה לשונו: גם היה אומר לי מורי ז"ל, שטוב לאדם שידור בבית שיש בו חלונות פתוחות לשמים, כדי שיוכל בכל רגע לישא עיניו אל השמים כדי להסתכל בהם, ובפרט אם יביט בנפלאותיו יתברך במעשה שמים וארץ, וכמו שאמר הכתוב, כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך וגו', וכן דרשו במדרש הנעלם בפרשת בראשית על ענין נבוכדנצר, שנאמר בו, ולקצת יומיא אנא נבוכדנצר עיני לשמיא נטלית, ולכן טוב לאדם שיסתכל בכל רגע אל השמים, כי דבר זה מחכים את האדם, ונותן בו יראה וקדושה.

מעלות הלימוד בספר הזהר

- סח. סגולה לכפרת עוונות, כי "הקב"ה מזמין לו בעולם הזה דרך יכופר לו עוונו, ואינו מצטער במצטערים".
- סט. סגולה לאמונה.
- ע. סגולה להינצל ממינות ואפיקורסות.
- עא. להנצל מחכמות חיצוניות.
- עב. סגולה לפרנסה.
- עג. סגולה לפקידת עקרות.
- עד. סגולה לריפוי חולאים קשים רח"ל.

